

Lidl Austria GmbH, Jovstova ulica 28, A-5020 Salzburg

LIDL ... je poceni! na strani 9

mali oglas
velika priložnost!

04 201 42 47

VAŠ SVETOVALEC ZA BORZO
IN VREDNOSTNE PAPIRJE

Gorenjska Banka

• PRODAJA, NAKUPI IN SVETOVANJE:
v Oddelku vrednostnih papirjev na sedežu
Gorenjske banke, (04/208-43-28, 04/208-44-14).
• PRODAJA: na vseh naših poslovalnih mestih.

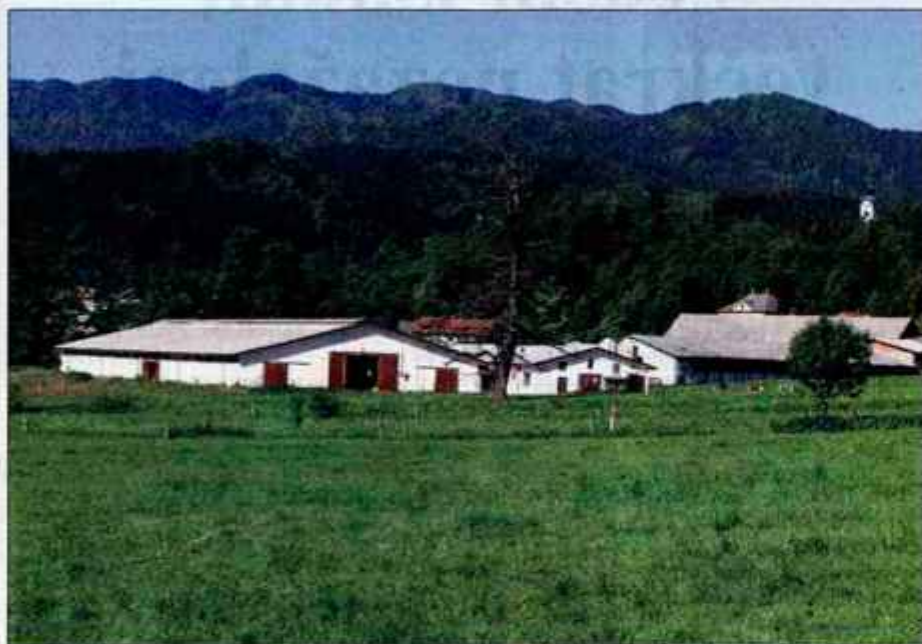
GORENJSKI GLAS

Leto LVII - ISSN 0352-6666 - št. 41 - CENA 200 SIT (16 HRK)

Kranj, torek, 25. maja 2004

Negotova usoda blejske farme

Če kmetijsko gozdarska zadruga Sava Lesce ne bo uspela z obnovo denacionalizacijskega postopka za deset hektarjev zemljišč neposredno ob gospodarskih objektih posestva Bled, bo farmo morala zapreti.

V leški zadrugi se prizadevajo za obstoj posestva Bled, hkrati pa se zavedajo, da ga bodo dolgoročno le težko ohranili. Foto: Tina Dokl

Bled - V tem primeru bodo na posestvu Poljče prevzeli približno polovico sedanje blejske priraje mleka in obdelovanje dela preostalih zemljišč z območja blejskega posestva, del zemljišč in mlečne kvote pa bi lahko namenili zadrugi.

Kot je povedal direktor zadruge **Emil Peternel**, dvanajst zaposlenih na blejskem posestvu obdeluje 113 hektarjev kmetijskih zemljišč in redi 250 glav velike živine, od tega 200 molznic, lanska priraja mleka pa je znašala 1,6 milijona litrov. Od vseh zemljišč je v denacionalizacijskem postopku dvajset hektarjev že vrnjenih nekdanjim lastnikom, še šestnajst hektarjev zemljišč pa je v postopku vračanja. Vsa vrnjena zemljišča še vedno obdeluje zadruga, lastniki pa naj bi jih glede na zakonske možnosti dobili tudi v posest po letu 2006. Za ostala zemljišča preverjajo, ali jih je zadruga oz. njen predhodnik pridobil na odplačni ali neodplačni način, od tega pa bo tudi odvisno, koliko zemljišč bo

v zadrugi lasti in koliko v državi.

Denacionalizacijska odločba, s katero je upravna enota deset hektarjev zemljišč neposredno ob gospodarskih objektih na posestvu že vrnila v last trem upravičencem iz Trsta, je sicer že pravomočna, vendar se je zadruga odločila za obnovo postopka. V obnovljenem postopku želi dokazati, da obstajajo ovire za vračilo zemljišč v naravi, ki pa jih zadruga prej med

postopkom ni predstavila. Del zemljišč je namreč pozidan, del predstavlja funkcionalna zemljišča objektov, del pa je zadruga pridobila na odplačni način. Denacionalizacijski upravičenci tudi zahtevajo od zadruge in sklada kmetijskih zemljišč in gozdov 40 milijonov tolarjev odškodnine, ker po uveljavitvi zakona o denacionalizaciji zemljišč niso mogli uporabljati. Zadruga tožbi oporeka in dokazuje, da se je vrednost teh zemljišč od 1960. leta do danes z vlaganji (melioracijami) izboljšala za 70 odstotkov in da višina vloška presega odškodnino.

Cveto Zaplotnik

Stenmark pomaga Elanu

Legendarni Ingemar Stenmark je z begunjskim Elanom podpisal dveletno pogodbo o sodelovanju.

Begunje - Begunjski Elan se želi vrniti na pota stare, a že dolgo izgubljene slave. Pri uresničenju velikopoteznih načrtov mu od prejšnjega tedna naprej pomaga Šved Ingemar Stenmark, največji alpski smučar vseh časov, ki je v sedemdesetih in osemdesetih letih prejšnjega stoletja na Elanovih smučeh nanizal nedosegljivih 86 zmag v svetovnem pokalu, osvojil tri velike kristalne globuse, po osem malih v slalomu in veleslalomu, dve zlati olimpijski odličji in tri naslove svetovnega prvaka.

Znova na istem bregu: Bojan Križaj in Ingemar Stenmark.

Blejski odpadki poskusno v Lenart

Bled - Blejske komunalne odpadke bodo odslej namesto na jeseniško deponijo Mala Mežakla vozili v zbirni center Lenart. V podjetju Infrastruktura Bled so izpolnili vse tehnične pogoje za nemoten odvoz odpadkov na novo lokacijo, s poskusnim odvozom so začeli danes, po besedah direktorja Mira Ulčarja naj bi z Bleda v lenarški zbirni center dnevno odpeljali eno vozilo - zabojnik komunalnih odpadkov, mesečno pa naj bi jih tja prepeljali okrog 300 ton.

Prezmem in odvoz ene tone odpadkov bo stal nekaj več kot 25 tisoč tolarjev, na jeseniški deponiji pa so za enako količino morali odšteti okrog 38 tisoč tolarjev. Družba Saubermacher, s katero je Infrastruktura Bled podpisala pogodbo za odvoz odpadkov, bo slednje odvažala s svojimi zabojniki. Za novo deponijo oziroma zbirni center za ravnanje z odpadki so se na Ble-

du odločili zaradi visokih stroškov odlaganja odpadkov na Mali Mežakli, predlogu, da jih bodo poslej vozili v Lenart, pa so prižgali zeleno luč tudi blejski občinski svetniki. "Odvoz odpadkov na jeseniško deponijo je bil zelo drag in za nas velik strošek, zato smo že nekaj časa premišljevali o cenejši možnosti in jo našli v zbirnem centru Lenart. Slednje pa seveda ne po-

meni, da smo se povsem odrekli deponiji Mala Mežakla. Če se bodo pokazale potrebe, bomo del odpadkov še vozili na Jesenice. Nadaljujemo tudi projekt ločenega zbiranja odpadkov na ekoloških otokih. V prihodnje nameravamo urediti 40 novih otokov, vendar imamo pri tem težave s pridobitvijo zemljišč in ureditvijo njihovega statusa," je povedal Ulčar. Občina Bled pa je poskrbela tudi za odslužena motorna vozila, saj se je z leškim podjetjem Avto Mony dogovorila, da bo pri njih odjemno

mesto odvoza. Občanom blejske občine, ki bodo svoja odslužena vozila na omenjeno odjemno mesto v Lescah pripeljali do 30. junija 2004, ne bo treba plačati stroškov razgradnje.

Renata Škrjanc

GOSTILNA S PRENOČIŠČI IN PIVOVARNA
Marinšek Marjan s.p.
Glavna c. 2, Naklo
tel.: 04 25 77 270

MALICA + PIJAČA 750 SIT

Rokometno slavlje na Podnu

Škofja Loka - "Res je Slovenija pričakala Evropo 1. maja, mi pa smo jo 22 dni kasneje, toda tudi to nekaj šteje," so se po sobotni rokometni tekmi v dvorani na Podnu ob največjem uspehu loškega rokometnega kolektiva (in gorenjskega rokometarja!) veselili domači rokometarji Terma, vodilni v klubu in njihovi zvesti navijači. Rokometarji Terma so namreč v odločilni tekmi za peto mesto v državi za štiri gole ugnali ekipo Rudarja ter si tako v novi sezoni priurili mesto v evropskem pokalu IHF.

Prav tako veselo so v soboto prišli z zadnje tekme v Ljubljani z ekipo Olimpije rokometarji Loka kave Jelovice, saj jim je uspelo v državnem prvenstvu osvojiti končno 3. mesto in se prav tako v novi sezoni uvrstiti v evropsko rokometno družino. Slavlje v obeh ekipah pa je bilo "začinjeno" tudi s skrbmi, saj je uspeh povezan z novimi stroški, denarnih težav pa se v obeh kolektivih otepajo že vrsto let. Zato je Evropa za oba najuspešnejša gorenjska rokometna kolektiva lahko tudi še precej daleč.

Vilma Stanovnik

Znova okužbe hruševga ožiga na Gorenjskem

Kranj - Hrušev ožig, ki je lani prizadel Gorenjsko, se pojavlja tudi letos. Za zdaj ne kaže na tako močno okužbo kot lani, prve primere (manj kot deset) so v petek ugotovili v okolici Tržiča in Skofje Loke, prijave o sumu na okužbo pa prihajajo z različnih območij, od Zirovnice do Cerklj.

Kot je ob tem dejal **Andrej Potočnik**, fitosanitarni inšpektor za Gorenjsko, vremenski pogoji oz. nizke temperature niso ugodni za razvoj okužbe, kljub temu pa se je pojavila. Ker je Gorenjska s posameznimi območji že priznana kot okuženo območje, novi pravilnik ukrepov za preprečevanje širjenja in zatiranje hruševga ožiga lastnike sadnega drevja zavezuje, da sumljive ukvirjene poganjke izrežejo, jih dajo v vrečo in zažgejo. V primeru, da okužba kljub temu napreduje, naj pokličejo na "uradni telefon" 041/354-405, kjer sprejemajo prijave o sumu na okužbo in dajejo tudi prve nasvete. Poklicali smo tudi v največji gorenjski sadovnjak, v Resje pri Podvinu, kjer nam je vodja sadovnjaka **Tatjana Zupan** povedala, da doslej niso ugotovili okužbe, ljubiteljski sadjarji pa jih veliko sprašujejo o ožigu. Kot je dejala, pogosto s hruševim ožigom zamenjuje cvetno monilijo, za katero pa je značilno, da cvetovi in mladi plodovi, za razliko od hruševga ožiga, odpadejo.

C.Z.

Novi predsednik uprave Elana **Matjaž Šarabon** je po podpisu pogodbe pojasnil, da se je begunjski proizvajalec smučar v zadnjih letih spet toliko pobral, da zmore izkoristiti usluge svojih bivših vrhunskih tekmovalcev za namene promocije ter testiranja in razvoja novih materialov. "Ingemar Stenmark je prava oseba za to nalogo. Brez njega ne bi bila blagovna znamka Elana nikoli tako priznana, kot je bila in je še," je povedal Šarabon, nekdanji tudi smučar.

Vodja tekmovalne službe **Bojan Križaj**, slovenska smučarska legenda, je dodal, da bo poskušal Elan v svoje vrste zvabiti tudi aktivne smučarje. Prvi veliki met jim je uspel s Samijem Uotilo, finskim smučarjem, ki se po poškodbi znova želi vrniti med najboljše veleslalomiste na svetu.

Simon Šubič, foto: Gorazd Šink

GORENJSKI GLAS
MALI OGLASI TEL: 2014 247
Gorenjski glas, Glavna ulica, Kranj
Založba: 1-4000 (Kranj)

Do napake pri prepisu

Napačne podatke o omejitvi vpisa so poleg za pravno fakulteto objavili še za štiri druge fakultete.

Kranj - "Skupaj s tremi sošolkami smo se že veselile, da ne bo omejitve vpisa v programu, ki smo ga izbrale. Čez tri dni pa smo ugotovile, da so bile te informacije napačne in da omejitve kljub temu bo," je razočarana pripovedovala dijakinja škofjeloške gimnazije, ki se je vpisala v dvopredmetni program pedagogike na filozofski fakul-

teti Univerze v Ljubljani. Do napake naj bi prišlo pri prepisovanju podatkov v tabelarno obliko, so pojasnili pri ministrstvu za šolstvo, znanost in šport.

Prihodnje študente je že pred časom razburila novica, da bo omejitev tudi na ljubljanski pravni fakulteti, čeprav je ministrstvo za šolstvo, znanost in šport sprva objavilo, da omejitev ne

bo potrebna. Napačne podatke o prostih vpisnih mestih so kasneje odkrili še na štirih drugih fakultetah. Spremembe pri rednem študiju so poleg pri univer-

zitetnem dvopredmetnem programu pedagogika na filozofski fakulteti ljubljanske univerze še pri visokoškolskem strokovnem programu poslovna ekonomija na ekonomsko poslovni fakulteti ter visokoškolskem strokovnem programu računalništvo in informatika na fakulteti za elektrotehniko, računalništvo in in-

formatiko Univerze v Mariboru. Sprememba je tudi pri izrednem študiju visokoškolskega strokovnega programa varstvoslovje na fakulteti za policijsko varnostne vede mariborske univerze.

"Pri prvi objavi podatkov o omejitvah vpisa je res prišlo do nekaj napak, ki pa smo jih hitro odpravili. Do pomote je prišlo

pri prepisovanju iz sklepa, v katerem so bili našti programi, v tabelarno obliko, ki so je dijaki bolj vajeni. Uradni pa so tako ali tako le podatki, objavljeni v uradnem listu. Ti so ves čas pravilni," so ob tem pojasnili pri ministrstvu za šolstvo, znanost in šport.

Mateja Rant

Včasih iskani, večkrat nezaželeni

Slovesnost ob 20-letnici zaposlitve prvega komunalnega redarja. V Sloveniji več kot 100 občinskih redarjev.

Bohinjska Bistrica - Letos minevata dve desetletji od zaposlitve prvega komunalnega redarja v nekdanji občini Radovljica, ki so ga zaposlili po odloku o ustanovitvi komunalnega nadzorništva. Osrednja slovesnost je bila minuli petek v Domu Joža Ažmana, kjer so pripravili tudi razstavo uniform in opreme občinskih redarjev, Boris Sodja, eden prvih komunalnih redarjev, pa je prejel priložnostno darilo. Po slovesnosti so se občinski redarji udeležili tudi občnega zbora Združenja občinskih redarjev Slovenije.

stva za notranje zadeve Astrid Prašnikar, ki je spregovorila o pristojnostih občinskih redarjev in razmejitvi le-teh med njimi in policijo. Zakon o redarstvu naj bi uredil temelje redarske službe in določil naloge redarjev, po besedah Prašnikarjeve

V zadnjih dvajsetih letih se je

komunalno nadzorništvo na Gorenjskem hitro razvijalo in po ustanovitvi novih občin je radovljiško komunalno nadzorništvo delovalo kot enotni organ tudi za bohinjsko in blejsko občino, ki sta pozneje ustanovili svoji službi. Prelomno leto na področju redarske službe je bilo leto 1998 in sprejetje novega Zakona o varnosti v cestnem prometu, ki je uzakonil občinskega redarja in komunalna nadzorništva spremenil v občinska redarstva ter predpisal enake uniforme za vse redarje, ki se razlikujejo le po občinskih grbih. V Sloveniji je več kot 100 občinskih redarjev in večina jih je vključenih v Združenje občinskih redarjev Slovenije (ZORS). Občinski redarji zadnja leta dobivajo nova pooblastila in večje pristojnosti, ne skrbijo le za mirujoči promet, ampak posegajo tudi na področje okoljevarstvenih zakonov. Predsednik ZORS Iztok Bežan je povedal, da redarske službe organizirajo občinske, občinski redarji pa so pooblaščenec uradne osebe, ki izvajajo nadzor in izrekajo kazni. "Občinski redarji so nastali iz komunalnih redarjev, slednji so ponekod najprej skrbeli le za parkirišča. Zdaj so njihove pristojnosti precej večje, dosledno pa bi morali urediti področje re-

Slovenski občinski redarji so prepoznavni tudi po enotnih uniformah, ki so jih predstavili na slovesnosti v Bohinjski Bistrici.

darstva, saj redarji, ki delajo v lokalnih in usmerjajo promet na vaških veselicah in ostalih prireditvah, niso občinski redarji. Občine morajo po zakonu poskrbeti za redarske službe," je dejal Bežan in dodal, da za občinske redarje velja rek, da kjer so, so nezaželeni, tam, kjer jih ni, jih pa iščejo.

Slovesnosti se je udeležila tudi državna sekretarka ministr-

naj bi pomenil nov začetek pri delu redarskih služb. Na Gorenjskem je okrog 20 občinskih redarjev, ki delujejo v trziški, kranjski, jeseniški, radovljiški, škofjeloški, blejski in bohinjski občini. V Kranju segajo začetki redarstva v leto 1978, prva redarja sta bila Mirko Martinjak in Srečko Lukman.

Renata Škrjanc

Nova revija za Slovence po svetu

Ljubljana - Včeraj so na Slovenski izseljenski matici v Ljubljani predstavili Slovenski izseljenski koledar 2004 - 2005 in novo osrednjo revijo za Slovence po svetu Slovenija svet, ki bo mesečnik in bo prijetno branje tako za Slovence po svetu kot za Slovence doma, ki se zanimajo za problematiko rojakov po svetu. Novo revijo, ki bo nadomestila sedanji Rodno grudo, ki jo je izdajala Slovenska izseljenska matica, in Našo Slovenijo, bosta financirala Urad za Slovence po svetu pri ministrstvu za zunanje zadeve in ministrstvo za kulturo, pri oblikovanju njene vsebine pa bodo sodelovali tudi predstavniki civilnih združenj, ki sodelujejo s Slovenci po svetu. Odgovorna urednica nove revije Vida Gorjup - Posinkovič je ob izidu prve številke zapisala, da želi Slovenija svet nagovoriti najširši krog Slovencev po svetu, ne glede na razlike. Vzpodbujati želi zavestnost k slovenstvu, k slovenski kulturi in k vrednotam, ki krasijo naš narod. Posebna pozornost bo namenjena mladim, ki nimajo več neposrednega stika z domovino. Nekateri članki bodo zato prevedeni v angleščino, španščino in nemščino. Jože Košnjek

Pravice in varstvo obsojencev

Ljubljana - Slovenska vlada je minuli teden določila predlog sprememb zakona o izvrševanju kazenskih sankcij, ki jih bo sprejmal državni zbor. Bistvo sprememb je zagotovitev bolj zakonitega in strokovnega izvrševanja kazenskih sankcij, jasnejša določitev pravic obsojencev in zagotovitev varstva njihovih pravic. Dopolnjen zakon o izvrševanju kazenskih sankcij bo upošteval statut mednarodnega kazenskega sodišča in določil tudi pogoje, pod katerimi bo lahko obsojenec v Sloveniji prestajal kazen, ki jo bo izreklo mednarodno sodišče. Pomembna novost je možnost zagotavljanja duhovne in pastoralne oskrbe za zapornike, kar je bilo sicer omogočeno, vendar sedanji zakon tega izrecno ne ureja. J. K.

Pravica do učenja

Predstavniki izobraževalnih organizacij iz Avstrije, Romunije, Italije, Velike Britanije, Hrvaške in Slovenije so na Bledu izmenjali izkušnje v mednarodnem projektu Socrates Grundtvig 1 "Pravica do učenja".

Bled - Kot so sporočili z Ljudske univerze Jesenice, ki je nosilka projekta, se ustanove za izobraževanje odraslih srečujejo z velikim in naraščajočim številom odraslih z največ 10 leti šolanja, ki imajo slabo razvite sposobnosti pisanja, branja, računanja in socialne komunikacije. Glavni cilj projekta je bil, da z dvigovanjem zavesti in izobraževanjem pomagajo populaciji premagati posledice razmer, v katerih so se znašli. Za temo so izbrali človekove pravice. V pilotne izvedbe programa so v vsaki od partnerskih organizacij vključili skupine 15 odraslih z nizko ravnijo temeljne izobrazbe, za katere so predvidevali, da imajo tudi nizko temeljno znanje in težave pri obvladovanju temeljnih spretnosti ali t. i.

funkcionalne pismenosti. Skozi program so udeleženci z osmišljanjem lastnih izkušenj obnavljali in pridobivali bralne, pisne, računske in računalniške spretnosti ter spretnosti v komunikaciji. Hkrati so veliko časa in truda namenili spodbujanju pozitivnega odnosa do učenja in pridobivanju učnih tehnik za samostojno učenje.

Takih programov je v Evropi malo, udeleženci v projektu pa menijo, da je moč izobrazbeni primanjkljaj odraslih zmanjšati predvsem z neformalnim izobraževanjem odraslih, ki pritegne z zanimivimi temami. Z mednarodno konferenco želijo poleg predstavitev projekta poudariti tudi pomen izobraževanja in učenja odraslih.

M. K.

KOTIČEK ZA NAROČNIKE

Brez hrane človek preživi nekaj tednov, brez vode le teden dni, brez spanja še manj, brez zraka gre že za minutke ... Kaj pa brez ljubezni? Raziskave na to temo še nisem zasledila, a prepričana sem, da je, čeprav ne gre za sekunde, ljubezen prav tako odločilna za preživetje. Dvosmerno. Ne moreš preživeti, če je ne razdajaš in če je ne dobivaš. Tako kot zelene rastline ne morejo preživeti brez fotosinteze, dvosmernega procesa izmenjave kisika in ogljikovega dioksida. Pri čemer kisik ni nadomestljiv z nobenim drugim plinom. Prav tako pri ljudeh medčloveške ljubezni ne morejo enakovredno nadomestiti veselje do vrtnarjenja, deloholizem ali katerokoli drugo občutje in dejavnost. Kajti ljubezen je izključno človeška lastnost. In je edina, ki se pomnoži, če jo delimo. "Če želiš biti ljubljen, ljubi!" je rekel že Seneka.

V tem pomenu je dan, ko si zaljubljena ženska in moški rečeta DA, eden najlepših dogodkov v življenju. V kranjskem Hotelu Creina smo v soboto, 15. maja, izbranemu paru omogočili sanjsko poroko. V predizbirnem "tekmovanju" je sodelovalo deset parov, blestečo poroko, ki jo je Hotel Creina pripravil skupaj s pokrovitelji, pa sta si prislužila Barbara in Matej Marcen. V Gorenjskem glasu smo poskrbeli, da je dogodek ovekovnečen, srečna mladoporočenca pa sta nas zaprosila, da objavimo še njuno zahvalo:

"Zahvaljujemo se vsem pokroviteljem, ki ste nama omogočili sanjsko poroko. Bilo je bleščeče, čudovito in nepozabno."

Naj bo tako tudi večino vajinih skupnih dni!

Petra Kejžar

★ EVROPSKE VOLITVE 2004 ★

Kandidati na Gorenjskem

Kranj - "Več Slovenije v Evropi, več Evrope v Sloveniji", je geslo Slovenske ljudske stranke za volilni program za volitve v Evropski parlament. Kandidati Slovenske ljudske stranke se bodo na območju Gorenjske predstavili danes, v torek, 25. maja. Predstavili se bodo: nosilec liste mag. Franci But, zadnjih sedem let pogajalec v Bruslju, Bojan Šrot, podpredsednik stranke, sicer pa župan mestne občine Celje, Nataša Kaval - Puc, predstavnica mlade generacije, Nada Skuk, podpredsednica stranke in predsednica ženske zveze pri SLS, dr. Andrej Umek, profesor na univerzi v Mariboru, Berta Jereb, priznana zdravnica in predstavnica upokojenske zveze, in dr. Janez Podobnik, predsednik stranke.

Kandidati Slovenske ljudske stranke se bodo najprej predstavili na spodnjem delu Gorenjske, razpored torkove predstavitev je naslednji: od 9. - 10. ure v občini Žiri; od 10. - 11. ure v občini Gorenja Vas - Poljane; pred blagovnico v Gorenji vasi, ob 12. uri - predstavitev nosilca liste mag. Francija Buta na Radiu Kranj, ob 13. uri - predstavitev predsednika SLS dr. Janeza Podobnika na Radiu Sora, od 13. - 15. ure v občini Škofja Loka; na avtobusni postaji, od 14. - 15. ure v občini Železniki; pred blagovnico v Železnikih, od 15.30 - 17. ure v mestni občini Kranj - na Slovenskem trgu, od 17. - 18. ure v občini Šenčur; od 18.30 - 19.30 v občini Naklo, pred občino.

Nasilje nad učitelji dolgo tabu

Nasilje v šoli je mogoče preprečevati najprej s skrbjo za zdrave medosebne odnose v kolektivu.

Kranj - Učenci bi si želeli v šoli več kamer in varnostnikov, starši pa si bolj želijo, da bi težave reševali s pogovorom, je recimo pokazala anketa o nasilju, ki so jo izvedli med učenci in starši v osnovni šoli Antona Tomaža Linhart v Radovljici. Med drugim se je tudi izkazalo, da se v šoli učenci počutijo dokaj varne, drugače pa je na poti v šolo, ko čakajo na avtobus ali med odmori. Razen o vrstniškem nasilju pa se v zadnjem času vse več govori tudi o nasilju nad učitelji, kar je doslej, ugotavljajo strokovnjaki, pogosto ostajalo skrito.

"Nasilje nad učitelji je bila dolgo tabuizirana tema, dolgo si o tem niso upali niti govoriti," poudarja **Doroteja Lešnik Mugnai** iz društva SOS telefon za pomoč žrtvam nasilja. To pripisuje dejstvu, da si imeli učitelji v šoli dolgo moč. "Tako je bilo vse do konca druge svetovne vojne. V težnji, da se spremeni 'gospodstvo' šole, pa je šlo zdaj vse skupaj v drugo smer in se učitelji večkrat počutijo povsem nemočne." Tako na njihov telefon za pomoč žrtvam nasilja prejmejo vse več klicev prosvetnih delavk, zato razmišljajo celo o posebni obliki pomoči tistim, ki delajo v šoli. Pogosto namreč učitelji, ki se soočajo z nasiljem, ne najdejo podpore niti med so-delavci.

Najpogostejši je nemir med poukom

Da nasilje nad učitelji ni zanemarljivo, je mogoče razbrati

tudi iz ankete, ki jo je med učitelji gorenjskih osnovnih in srednjih šol opravil kranjski območni odbor sindikata vzgoje in izobraževanja. Odzvala se je polovica šol, ki so jim poslali vprašalnike, in sicer štiri srednje šole, osem osnovnih šol, glasbena šola in vzgojno izobraževalni zavod. Med najpogostejšimi oblikami nasilja nad učitelji se pojavlja nemir med poukom, ki ga doživlja kar 90 odstotkov tistih, ki so odgovarjali na anketo, zelo pogosto je tudi verbalno nasilje, ko učitelje preklinjajo, zafrkavajo ali jim dajejo žaljive vzdevke. Manj pogosti so fizični napadi na učitelje s telesnimi poškodbami in spolno nadlegovanje, ki naj bi ju po mnenju anketiranih doživljalo 14 odstotkov učiteljev. Zlasti ob koncu šolskega leta pa se učitelji soočajo tudi z izsiljevanjem in šikaniranjem. Zelo zanimiv pa je razkorak, ko učitelji ocenjujejo nasilje v nji-

Kot najpogostejšo obliko nasilja učitelji doživljajo nemir v razredu.

hovi šoli in na splošno v slovenskih šolah, kar spet daje slutiti, da se to še vedno nekako potiska pod preprogo. Le 21 odstotkov jih je odgovorilo, da je nasilje v njihovi šoli zelo razširjeno, kar 43 odstotkov pa jih je menilo, da je zelo razširjeno na splošno v slovenskih šolah.

Zaklepanje v hišo z zločincem

Tudi **Bogdan Žorž** iz Slovenskega društva za gestalt terapijo meni, da ko govorimo o nasilju v šoli, je na prvem mestu nemir v razredu. "Če je učitelj ustvarjal, se tega ni treba bati, saj potem v razredu vlada zgolj ustvarjalni nemir. Druga-

če je pri anarhičnem nemiru, ki je posledica tega, da učitelj ni kos svojemu delu." Razen tega, pravi **Bogdan Žorž**, lahko v šoli govorimo še o nemiru iz dolgčasa. "Najtežje opravilo je nič ne delati." Potem je tu še nemir iz strahu in nemir kot življenjski slog. Ustvarjalni nemir, poudarja **Bogdan Žorž**,

nikoli ne preraste v nasilje, druge oblike pa v določenih okoliščinah lahko. Vrstniško nasilje, ugotavljajo strokovnjaki, je v porastu. Otroci se srečujejo s telesnim in verbalnim nasiljem, pogosto je tudi psihično nasilje z izločanjem ali osamitvijo posameznih otrok, pojavlja se še izsiljevanje in ekonomsko nasilje.

Pri tem po mnenju **Bogdana Žorža** ni smiselno razmišljati o varnostnikih in podobnih zaščitnih ukrepih. "Bolj ko šolo zapiramo, bolj se zapiramo v nevarnost. Kot bi se zaklepali v hišo z zločincem." Preprečevanje nasilja v šoli, meni, se začne s skrbjo za zdrave medosebne odnose v kolektivu. "Otrok namreč potrebuje občutek varnosti, varen pa se počuti v okolju, kjer vlada umirjenost." Potrebno je tudi primerno odzivanje na dogajanje v razredu. "Problemov ne smemo odpraviti pod preprogo, saj se vrnejo kot bumerang." K sodelovanju je treba pritegniti starše in otroke vzgajati za odgovornost.

V tujini, še pravi **Bogdan Žorž**, so se kot dobra preventiva pred nasiljem izkazala tudi tako imenovana otroška razsodišča, saj znajo biti otroci zelo strogi sodniki.

Mateja Rant, foto: Tina Dokl

Manjše možnosti za zlorabe

Gorenjska banka je pri elektronskem poslovanju z občani uvedla nekatere novosti, kot prva v Sloveniji pa tudi digitalni podpis, s katerim bo še zmanjšala možnosti za zlorabe.

Kranj - Gorenjska banka od včeraj dalje omogoča občanom, uporabnikom elektronske banke Link, elektronsko podpisovanje plačil, pregled stanja in prometa deviz na osebnih računih, nakup in prodajo deviz ter možnost obveščanja o izvedenih ali zavrnjenih plačilih v čakalni vrsti tudi po elektronski pošti.

Kot je na četrtkovi novinarski konferenci povedal **Igor Poljšak**, vodja sektorja poslov z občani, so v Gorenjski banki elektronsko banko Link za občane uvedli februarja 2001. Dotlej se je za elektronsko poslovanje z banko odločilo 4.200 občanov, med katerimi je 3.900 takih, ki z banko tudi dejansko poslujejo in na mesec opravijo okrog 20 tisoč plačil v skupni vrednosti 930 milijonov tolarjev. Zanimanje za elektronsko poslovanje se bo v prihodnje še povečalo in sicer zato, ker je Slovenija po opremljenosti z računalniki in z internetom na evropski ravni in ker banka to storitev omogoča vsem strankam, ki imajo za to tudi tehnične možnosti. V akciji, ki bo trajala do konca junija, vsem novim naročnikom na Link za osnovni paket z digital-

nim certifikatom na disku ne bo treba plačati pristopnine v znesku 4.950 tolarjev.

Banka je z včerajšnjim dnevom za uporabnike storitev Linka uvedla nekatere novosti, še zlasti pri deviznem poslovanju. Medtem ko so že doslej prek Linka lahko nakazovali denar v tujino in sklepali devizne vezave, jim novosti omogočajo še prikaz stanja in prometa s tujimi valutami na osebnem računu ter možnosti nakupa in prodaje dvanajstih valut, med njimi tudi evra, ameriškega dolarja in hrvaške kune. Uporabniki elektronske banke že dlje časa lahko naročajo plačila položnic za 28 dni naprej, banka jih je doslej o uspešni izvedbi ali zavrnitvi plačila obveščala, vendar so se morali prijaviti v Link; včeraj uvedena novost pa jim omogoča tudi obveščanje

Janez Prešern

po elektronski pošti in torej brez prijave v Link.

Gorenjska banka je po besedah člana uprave **Srečka Korberja** pri elektronskem poslovanju z občani kot prva v Sloveniji uvedla digitalno podpisovanje plačil, na to pa se pripravljajo že tudi druge banke. Kot je ob tem povedal **Janez Prešern**, vodja sektorja informacijskih sistemov, se je sedanji postopek plačil prek Linka z uvedbo digitalnega podpisa nekoliko spremenil. Uporabnik mora pred dokončnim podpisom plačilnega naloga vpisati štirimestno zaporedje naključnih števil, ki so oblikovana in izpisana tako, da jih lahko prebere le človek, medtem ko jih morebitni vohunski program, nameščen na uporabnikovem računalniku, ne

more prepoznati. Tako ne more priti do tega, da bi vohunski program brez vednosti uporabnika izvajal plačila, prav tako pa digitalni podpis kot elektronska različica lastnoročnega podpisa onemogoča zlorabe, ki bi lahko nastale s prestrezanjem in popraviljanjem podatkov v javnem internetnem omrežju. Uporabniki potrebujejo za digitalni podpis ustrezen internetni brskalnik in programsko opremo, v banki jim bodo pri nameščanju programov pomagali z nasveti po telefonu in elektronski pošti, v skrajnem primeru pa so pripravljeni priti tudi na dom.

Cveto Zaplotnik, foto: Tina Dokl

Izgube ne bo pokrili proračun

Pripombe preprečile hitri postopek.

Medvode - Seja občinskega sveta Medvode, že 15. po vrsti v tem mandatu, sredi minulega tedna kljub pričakovanjem, da bo to morda ena krajših sej, ni bila kratka. Po petih točkah so jo namreč prekinili in jo bodo nadaljevali v začetku junija.

Kar precej časa je svetnikom namreč vzel predlagani sklep o pokritju izgube Zdravstvenega doma Medvode v letu 2003. Čeprav izguba ni velika, saj znaša le nekaj nad tri milijone tolarjev, na seji niso bili prepričani, da tudi tolikšne minimalne izgube ne bi mogli preprečiti z racionalnejšim poslovanjem in notranjimi premiki oziroma zmanjševanju stroškov.

Morda bi pokritje izgube iz proračuna celo izglasovali, če se le-ta ne bi po dosedanjih vsakoletnih izgubah od ustanovitve doma pokazala tudi letos kot svojevrstna stalnica. Očitno je prav zato prevladalo mnenje, da je enkrat potrebno odločno opozoriti, da se izguba ne more kar "vnaprej vkalikulirati" v poslovanje. Zato so z desetimi glasovi proti devetimi sklenili, da izgube zdravstvenega

doma v minulem letu tokrat ne bo pokrili občinski proračun.

Po programu pa nista potekali tudi preostali dve predlagani točki pred prekinitvijo seje. Predsedujoči seji podžupan **Aleksander Mrak** je namreč pred sprejetjem dnevnega reda predlagal, da bi od predlaganih točk osnutek pravilnika o načinu oddajanja poslovnih prostorov zdravstvenega doma in osnutka pravilnika o sofinanciranju kulturnih dejavnosti v občini Medvode obravnavali po hitrem postopku. Na pravilnik o oddajanju prostorov, kakor tudi na pravilnik o sofinanciranju kulturnih dejavnosti pa je bilo v razpravi toliko pripomb in različnih mnenj, da so ju nazadnje sprejeli kot osnutek s pripombami, ki jih mora zdaj občinska uprava upoštevati pri oblikovanju predloga. Tako bodo o obeh dokumentih, ki bosta opredeljevala določila in merila, odločali na eni prihodnjih sej v juniju.

Po delovnem programu pa bo naslednja 16. seja občinskega sveta že danes. **Andrej Žalar**

Samostojni tehnolog v sektorju poslov z občani **Peter Kavčič** je na primeru Janeza Kranjskega predstavil delovanje elektronske banke Link, še zlasti njene novosti.

GORENJSKI GLAS

Odgovorna urednica
Marja Volčjak

Namestnika odgovorne urednice

Jože Košnjek, Cveto Zaplotnik

Uredništvo

novinarji - uredniki:
Boštjan Bogataj, Alenka Brun, Helena Jelovčan, Katja Dolenc, Igor Kavčič, Jože Košnjek, Urša Peternel, Stojan Saje, Vilma Stanovnik, Cveto Zaplotnik, Danica Zavri Žlebir, Andrej Žalar, Štefan Žargi; stalni sodelavci: Matjaž Gregorič, Mateja Rant, Mendi Koko, Miha Naglič, Milena Mikavčić, Renata Škrjanc, Simon Šubic, Marjeta Smolnikar

Tehnični urednik
Grega Flajnik

Fotografija
Tina Dokl, Gorazd Kavčič, Gorazd Šinik

Lektorica
Marjeta Vozlič

Vodja komercialne
Mateja Žvižaj

Vodja marketinga
Petra Kežar

GORENJSKI GLAS je registrirana blagovna in storitvena znamka pod št. 9771951 pri Uradu RS za intelektualno lastnino.

Ustanovitelj in izdajatelj: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj / Direktorica: Marja Volčjak / Naslov: Zoisova 1, 4000 Kranj / Tel.: 04/201 42 00, fax: 04/201 42 13, e-mail: info@g-glas.si; mali oglasi in osmrtnice: tel.: 04/201 42 47 (sprjem na avtomatskem odzivu 24 ur dnevno); uradne ure: vsak delovni dan od 7. do 15. ure / Gorenjski glas je poltednik, izhaja ob torkih in petkih, v nakladi 22.000 izvodov / Redne priloge: TV okno (bednik), Moja Gorenjska (mesečnik), Letopis Gorenjska (enkrat letno) in devet lokalnih prilog / Tisk: SET, d.d., Ljubljana / Naročnina: tel.: 04/201 42 41 / Cena izvida: terek 200 SIT, petek 300 SIT; za maj: 2.000 SIT, drugo četrtnje: 6.500 SIT, letna naročnina: 26.000 SIT; redni letni plačniki imajo 25 % popusta, polletni in četrtnje 20 % popusta; naročnina za tujino: 100 EUR; v cene je vračunan DDV po stopnji 8,5 %; naročnina se upošteva od tekoče številke časopisa do pisnega preklica, ki velja od začetka naslednjega obračunskega obdobja / Oglasne stroške: po ceniku; oglasno trženje: tel.: 04/201 42 48

Vatikan opozarja: Previdno v zakon z muslimanom

Prazniki in godovi

Binkošti, pomladanski majniški praznik

Binkošti, ki so vedno petdeseti dan po veliki noči, se poznajo po živo rdeči barvi.

Papežovo opozorilo k previdnosti pred poroko katoličana z muslimanom je povzročilo v svetu veliko zanimanje.

Kranj - V papeškem svetu za pastore priseljencev, ki ga vodi kurijski kardinal japonskega rodu **Stephen Fumio Hamao**, je sredi maja nastal dokument Jezusovo usmiljenje do priseljencev, ki obravnava odnos katoličanov do priseljencev, velikega pojavnosti in problema sodobnega sveta. Danes zaradi revščine in vojne potuje po svetu najmanj 200 milijonov ljudi.

Vatikan v dokumentu ugotavlja, da so priseljenci znamenje časa in izziv za novo evangelizacijo, in svetuje, da je treba med njimi pastoralno delovati, še posebej, če so drugačne veroizpovedi. Katoličani morajo sprejeti prišleke odprtih rok in pokazati solidarnost v duhu Jezusovega usmiljenja in ljubezni, hkrati pa morajo biti pri porokah z nekristjani, še posebej katoličank z muslimani, zelo previdni. V Zahodni Evropi narašča število porok med muslimani in katoličankami. Otroci velikokrat odraščajo v muslimanskem okolju, še posebej, če oče musliman odpelje otroke v svojo domovino, kjer mati katoličanka običajno na vzgojo nima nobene vpliva več. Papeški svet za pastore priseljencev naroča,

Pražnje oblečena muslimanska družina odhaja iz mošeje v tunizijskem svetem mestu Kairouan. - Foto: J.K.

da je potrebno v primeru poroke muslimana in katoličanke ravnati še posebej previdno in opozoriti na kulturne in sociološke razlike in na nevarnosti takega zakona. Če sta fant in dekle različnih veroizpovedi, je za poroko potrebno dovoljenje pristojne cerkvene oblasti.

Dr. Andrej Saje, tiskovni predstavnik Slovenske škofovske konference, je zaradi velikega zanimanja slovenske javnosti pojasnil še nekatere podrobnosti dokumenta. Zapisal je, da so na-

vedbe v dokumentu odraz izkušnje iz življenja in držijo, vendar ne v vseh deželah v enaki meri. V Italiji mora katoličanka ali katoličan pred poroko z muslimanom opraviti informativni pogovor, v katerem se seznanijo z dejstvi in morebitnimi posledicami odločitve. V Sloveniji je porok med pripadnikom katoliške vere in muslimanom malo. Posebna navodila za pripravo na poroko s pripadnikom islamske veroizpovedi, ki bi se bistveno razlikovala od splošno uveljavljene prakse priprave na poroko v primeru mešanih zakonov, ne obstajajo. Največ porok med katoličanom in pripadnikom druge vere je v Prekmurju, kjer se poročajo katoličani in evangeličani.

ni. "Vsak človek se ima po naravnem pravu pravico poročiti s komerkoli, seveda v primeru, da ni posebnega zadržka. Cerkev pri tem nikogar ne ovira. Zahteva le temeljito pripravo, kjer se zaročenci seznanijo z zakramentom svetega zakona ter z dolžnostmi in obveznostmi, ki jih sprejmejo z vstopom v zakonski stan," je zapisal dr. Andrej Saje.

Redke poroke z muslimani

Po podatkih Slovenske škofovske konference so v Sloveniji poroke med katoličani in muslimani redke. V škofiji Koper sta bili leta 2003 dve, v škofiji Maribor pa so v zadnjih desetih letih zabeležili dva taka primera. Porok med katoličanom in osebo, ki ni pripadala nobeni veroizpovedi, je bilo leta 2003 28. Pogostejše so poroke katoličanov z evangeličani, pravoslavni in neverujočimi. V nadškofiji Ljubljana so lani izdali 86 dovoljenj za poroko katoličana z nekrščeno osebo, pri čemer vrsta veroizpovedi ni bila posebej navedena. Poznavalci sklepajo, da je šlo v večini primerov za neverujoče. Leta 2003 je bilo v ljubljanski nadškofiji med katoličani sklenjenih 1633 cerkvenih porok. V posebno kategorijo sodijo poroke katoličanov s pravoslavni.

Jože Košnjek

Prepoved le za muslimanke

Kranj - Islamska vera pozna nekatere omejitve pri porokah z drugače verujočimi. Musliman se lahko poroči z žensko krščanske ali judovske vere. Znanec islamske vere mi je pojasnil, da je edini pogoj, ki ga zapoveduje koran, sposobnost preživljanja žene in otrok. Islam dovoljuje moškemu tudi več žena, če jih je sposoben preživljati. Različno verujoča fant in dekle bi se morala že pred poroko dogovoriti glede svobode vere in vzgoje otrok. Za razliko od moškega pa ženska muslimanske vere ne sme ustvariti družine z možem krščanske ali judovske vere. J. K.

V Tržiču srečanje dekanij

Tržič - Priključitev Slovenije veliki družini evropskih narodov in odpravljanje meja je spodbudilo tudi duhovnike in pastoralne sodelavce z obeh strani meje, da se bolj povežejo, spoprijateljijo in spoznajo med seboj. Odločili so se, da vernike **sošolskih dekanij Borovlje in Tržič povabijo na skupno srečanje, ki bo v soboto, 29. maja, v Tržiču**. Ob 10. uri bo v župnijski cerkvi Marijinega oznanjenja sveta maša za napredek narodov. Maša bo dvojezična, maševali bodo duhovniki z obeh strani, peli pa združeni zbori. Po maši se bo druženje nadaljevalo na prostem ob cerkvi in župnišču, kjer bo najprej kulturni program, ki ga bodo oblikovali z združenimi močmi. Čas za malico bo tudi čas za medsebojno druženje, klepet, sklepanje poznanstev. Pred odhodom se bodo ob 14. uri spet zbrali v cerkvi, zapeli litanije Matere božje in prosili za božji blagoslov. Vabljeni vsi verniki dekanije Tržič, narodne noše, dobrodošli pa ste tudi vsi ostali.

Listine o ljubljanskih škofih

Ljubljana - Do torka, 8. junija, bo v galeriji Družine na Krekovem trgu v Ljubljani odprta razstava Listin imenovani ljubljanskih škofov, ki sta jo pripravila Arhiv Republike Slovenije in Nadškofijski arhiv Ljubljana. Na ogled so večinoma na pergamentu napisana imenovanja 38 ljubljanskih škofov, skupno pa jih je bilo od ustanovitve škofije leta 1463 45 škofov, med njimi 33 rednih in 12 pomožnih. Razstava je bila odprta v času, ko Sveti sedež pripravlja imenovanje novega 34 škofa. Ljubljanska škofija je bila povzdignjena v nadškofijo leta 1963, ob 500-letnici ustanovitve, v času papeža Janeza XXXIII. in ljubljanskega škofa Antona Vovka, ki je postal prvi ljubljanski nadškof. Leta 1968 je papež Pavel VI ponovno ustanovil samostojno metropolijo s sedežem v Ljubljani. J. K.

Ameriške pevke v Kranjski Gori

Kranjska Gora - Ženski pevski zbor Kolegija St. Katarine iz Minnesote v Ameriki, v katerem prepeva 26 deklet, je na evropski turneji. Obiskal bo tudi Kranjsko Goro, kjer bo koncert v **soboto, 29. maja, ob 20. uri v župnijski cerkvi**. Organizatorja koncerta sta župnija Kranjska Gora in Lokalna turistična organizacija. J. K.

Srečanje pritrkovalcev

Cerklje - V nedeljo je bilo v župnijski cerkvi Marije Vnebovzete v Cerkljah srečanje gorenjskih pritrkovalcev, ki ga je organiziral pritrkovalski krožek slovenskih bogoslovcev. Nad 20 pritrkovalskih skupin je v zvoniku cerkvene cerkve preizkusilo svoje znanje, nato pa so izmenjali izkušnje o svojem delu. Vsem sodelujočim pritrkovalcem so podelili priznanja. "Vsi, ki negujejo pritrkovanje kot edinstveno slovensko posebnost, si jih zaslužijo," je dejal cerkljanski župnik **Stane Gradišek**.

Jože Košnjek, slika Tina Dokl

TISOČ LET BLEDA

Blejski zbornik 2004

(odlomki)

XIII. del

Miran Trontelj

Podnebje Blejskega kota

Roso, slano in ivje imenujemo tudi padavine legega vremena in so na Gorenjskem njegove pogoste spremljevalke. Rosa nastane s kondenzacijo vodne pare na rastlinah in predmetih. Ponoči se rastline (in tudi avtomobili) najbolj ohladijo, ker ne dobijo toplote iz spodnjih plasti tal. Ko se ohladijo pbd rosišče in zrak tik ob njih doseže stodontno vlago, se odvečna vodna para izloča in zbira v kapljicah - rosi. Kadar je temperatura rosišča zraka nad tlemi in ob rastlinah pod ničlo, vodna para sublimira v drobne kristalčke in nastane slana. Kadar je temperatura zraka pod ničlo, so me-

glene kapljice navadno podhlajene. Ko podhlajena kapljica zadene ob rastlino, v hipu primrzne nanjo. Nastane ivje, ki je belo in krhko. Ker se zrak vedno vsaj rahlo giblje, je ivja več na eni strani vejice, in to vedno na privetni strani. Kadar pokriva Gorenjsko snežna odeja, gornjih pojavov ne opazimo v opisani obliki. Nastajajo pa vseeno. Slana se na snegu kaže v obliki ploščic, ki se lesketajo v svetlobi in jim pravimo srez. Na zaledenem jezeru se ob razpokah ali drugih neravninah pojavijo kot čudoviti ledeni cvetovi.

O megli smo že precej govorili, na tem mestu le še nekaj statističnih podatkov. Po zbranih podatkih imajo zelo malo megle v Lescah in Radovljici (podobno velja tudi za Bled), le 26 dni na leto, kar smo tudi lahko pričakovali. Lesce ležijo na ravnini, ki je razmeroma dobro prevetrena. Tu se pojavlja kratkotrajna jutranja megla le prav nizko pri tleh ali pa takrat, ko je vsa Slovenija, razen Primorja, pod debelo megleno pokrovko. Primerjalna postaja Ljubljana kot izrazito kotlinska postaja pa ima občutno več dni z meglo (123). Celodnev-

ne megle so redke, včasih se pojavi megla, a je nebo vidno, v gornjih številkah pa so upoštewane kot dnevi z meglo.

Iz preglednice o povprečnem številu jasnih dni sledi, da je teh največ v sredogorju, sledita Lesce in Radovljica, ki sta znana po lepem vremenu. Najmanj jasnih dni pa je tam, kjer je že pogosto megla ali nizka oblačnost (dvignjena megla). Pri povprečnem številu oblačnih dni so razlike manjše, spet pa izstopajo doline, lepše pa je v gorah. Po trajanju osončenosti na Gorenjskem izstopajo Lesce.

V dolinah sta ob lepem vremenu najbolj značilna lokalna vetrova, dnevni in nočni. Podnevi se prisojna pobočja ogrejejo dosti bolj kot osovna. Omenili smo že, da se zrak segreva od tal. Ob pobočjih segreje zrak pa se dviga, ker je redkejši od okoliškega. Če je zrak dovolj vlažen, se pri dviganju nad grebene pojavijo kopasti oblaki. Ti se lahko ob ugodnih razmerah dvigajo še tudi nad grebene, se gostijo in se razvijejo v nevihte. To je tudi eden izmed vzrokov, da imajo gorata območja tudi poleti več padavin od ravninskih. Ker mora dvigajoči se zrak ob pobočjih nadomestiti "drug zrak", priteka ta po dolinah ali prek osojnih pobočij. Zaradi nočnega ohlajenja pobočij se tudi zrak tik nad njimi hladi. Ker je težji od toplejšega nad njim, se ob površini pobočij

spušča v dno doline - hladen vetrič z gora. Če je dolina odprta, teče po dolini navzdol - dolinski veter.

Zanimivejši so viharni vetrovi. Ob vsaki močni nevihti se veliko energije sprosti tudi z vetrom. Ob ekstremnih razmerah nastane viharni ali celo vrtinčasti veter. Tak veter podira debela drevesa in naredi veliko škode. Spomnimo se vetrolomov leta 1987 ali pa v začetku julija 1995. Najbolj pa nam je ostal v spominu februar 1984, ko je veter s Karavank (karavanska burja) pustil celo po gozdčku tik pred Bledom. Viharni vetrovi (s hitrostjo 8 ali več po Beaufortovi skali - nad 62 kilometrov na uro) se v delu Slovenije okoli Bleda pojavljajo manj kot enkrat na leto. Z višino se veter krepi.

Zaradi opisanih klimatskih razmer se je na Gorenjskem razvila svojevrsna arhitektura: kozolci, oblika streh, kritine, okna, balkoni in še kaj. Tudi gradnja vasi ob skopo odmerjeni ravninski zmelji je bila nekoč značilna.

Ob 1000-letnici Bleda je občina Bled izdala Blejski zbornik 2004. Kupite ga lahko na Turističnem društvu Bled, Turizem Bled - Festivalna dvorana in na občini Bled. Cena je 7.500 SIT.

GLAVNI POKROVITELJ

Gorenjska Banka

Banka s poslabanom

BLEJ

1000 LET

LIDL

... je poceni!

**Posebna ponudba tedna: velja od 24. 5. do 29. 5.

28 % ceneje!

594 SIT
2,49 €

427 SIT
1,79 €

Nektarine, 1. razred kg**

44 % ceneje!

427 SIT
1,79 €

237 SIT
1,98 €/kg 0,79 €

Paprika, rumena 500 g**

31 % ceneje!

53 SIT
0,22 €

36 SIT
0,15 €

Kivi, 1. razred kos**

AIPTEK®

od srede, 26. maja

5 spominsko kartico s 64 MB

1,5" barvni zaslon LCD-TFT z dobro ločljivostjo

Microsoft Windows
Za operacijski sistem Windows 98SE/ME/2000/XP

Digitalna video kamera/digitalni fotoaparāt/računalniška kamera Pocket DV3500*/**

NYTECH

5 spominsko kartico SD s 128 MB in 4 baterijami 2000 mAh

1,5" barvni zaslon LTPS (LCD z dobro ločljivostjo (nastavljiva svetlost))

Digitalni fotoaparāt 5,0 milijonov slikovnih pik*/**

video način

- video ločljivost 640 x 480 slikovnih pik (VGA), 352 x 288 slikovnih pik (CIF)
- tehnologija MPEG-4 za posnetke, dolge do 28 minut, pri kartici s 64 MB
- 4-kratni digitalni zoom
- zunanji pomnilnik: kartice SD/SDC/MMC do 512 MB

digitalni fotoaparāt

- slike interpolira z 2 milijonov na 3,1 milijona slikovnih pik
- vgrajena bliskavica

MP3-predvajalnik

- shrani vaše najljubše datoteke MP3 s kakovostnim stereo zvokom
- digitalno snemanje govora
- za približno 1 uro dolge posnetke s kartico flash s 16 MB
- mere: približno 33 (š) x 98 (V) x 67 mm (g)

3 leta garancije!

formati datotek: JPEG, MPEG 4, WAV, MP3 (predvajanje)

30.773 SIT
129 €

- zelo kakovosten senzor CCD za kakovostne fotografije, največja ločljivost: 2560 x 1920 slikovnih pik, 24-bitna barvna globina
- zelo kakovosten objektiv s 3-kratnim optičnim zoomom (ustreza 35-105 mm), digitalni zoom: 2x/3x/4x (pregled) in 2x/3x/4x/6x (predvajanje)
- samodejna/ročna nastavitve beline, 5 različnih nastavitvev
- zaslonka f 2,7 do f 4,5 (širokokotna nastavitvev/tele)
- nastavljiva osvetlitev: ISO 100, 200 in 400
- video funkcija s snemanjem zvoka in predvajanjem
- bliskavica z zmanjšanjem učinka rdečih oči, samosprožilec
- video ločljivost 320 x 240
- video izhod za neposredni ogled fotografij na televiziji, s programsko opremo za obdelavo fotografij
- mere: 93 (š) x 65 (V) x 39 mm (g)

3 leta garancije!

57.012 SIT
239 €

DOUBLE FISH

Komplet za namizni tenis

- pedelni: 2 loparja, 3 žogice

komplet 1.310 SIT
5,49 €

S torbico!

Kakovosten tridelni komplet za potapljanje

- v kompletu so: potapljaška očala z varnostnimi oz. polikarbonatnimi stekli, dihalnik z ventilom in končnikom, plavalni s termoplastično gumo
- velikost: od 33 do 47

komplet 3.316 SIT
13,90 €

Stol

- zložljiva kovinsko ogrodje, noge iz umetne mase
- prevleka, obložena s peno
- stranski žep z držalom za steklenico, modre ali antracitne barve
- s torbico
- velikost: raztegnjen približno 68 x 62 x 96 cm

komplet 5.726 SIT
24 €

Zložljiv aluminijast stol

- ogrodje iz močnega, zelo kakovostnega aluminija
- s prevleko iz blaga in snemljivimi vzglavniki
- nastavlja se za hrbet nastavlja v 3 stopnjah, nastavlja se za roke, barve: modra, zelena ali antracitna prevleka
- mere: približno 116 x 62 x 64 cm

6.441 SIT
27 €

Zložljiva aluminijasta miza

- plošča z 21 aluminijastimi letvicami
- zložljiva, prihrani prostor
- teža: približno 9 kg, preprosta postavitev
- mere: raztegnjena približno 113 x 80 x 71 cm

S torbico!

9.304 SIT
39 €

Prodajalne Lidl v vaši bližini: Klagenfurt/Celovec (4 x): Durchlaßstr. 6, Rosentaler Str. 83, Ebentaler Str. 164/Südring, August-Jaksch-Str. 48; **Villach/Beljak (2 x):** Maria-Gailer-Str. 21, Badstubenweg 89; **Spittal na Dravi:** Koschatstr. 39; **St. Veit/Št. Vid na Glini:** Lastenst. 9; **Graz/Gradec (6 x):** Eggenberger Allee 6, Liebenauer Hauptstr. 164, Karlauer Str. 26, Wiener Str. 196, Kärntner Str. 328, Triester Str. 426; **Deutschlandsberg:** Frauentaler Str. 73; **Feldbach:** Gleichenberger Str. 66; **Fürstenfeld:** Kömender Str. 15; **Voitsberg:** Conrad-von-Hötzendorf-Str. 51; **Lienz:** Kärntner Str. 63.

Lidl Austria GmbH
Josef-Brandstätter-Str. 28
A-5020 Salzburg

*Proizina, uporabna sistemsko zahteva. **Za ta izdelak vam praznično poročilo pošljite na: s hodi odpode neta garancija "dvaletni nam". Cena v SIT su zgolj informativna in odzihata od menjajskih razmer, vključuje vse davke in so praracunane po srednjem tečaju Banka Slovenije na dan 21. 5. 2004. Ploščice vrednosti in okolitina evri (€). Dnakaracije ni videti v zano. Iščetki in okolitina se lahko razprodani za prvi dan povodbe, zato vas prosimo za razpurnovrnost. Blago je namenjeno kotvni preloščikom in je neprodajno samo v običajnih prodajnih količinah. Navedena blaga je lahko tudi v drugem embalaži. Mogoče so rokavice napake, stenci pri cenah. Ponudba velja do izčrpanja ohišja ali razprodaje salog.

www.lidl.at
www.lidl.si

V zavetju Lubnika

Turistično društvo Škofja Loka in Treking klub Velo sport sta v soboto dopoldne organizirala drugo turistično rekreativno kolesarjenje po srednje zahtevni označeni poti okoli Škofje Loke. Udeleženci so lahko izbirali med daljšo in težjo (48 kilometrov) ter krajšo in enostavnejšo progo (36 kilometrov).

Škofja Loka - Kolesarji so iz Mestnega trga v Škofji Loki odkolesarili ob deveti uri, s fotografino Tino pa sva se podali iz Kranja nekaj minut kasneje - da jih ujameva v fotografski objektiv ter povprašava po počutju.

Pa se je izkazalo, da sva imeli o kolesarjenju drugačno predstavo. Vse skupaj je na začetku izgledalo enostavno; turistično rekreativno kolesarjenje "V zavetju Lubnika" se pač nekje začne in potem na istem mestu zaključi. Najina kolesarska pot pa je izgledala precej "avtomobilsko": nekaj časa sva se samo vozili, potem pa sva spraševali na ključne mimoidoče. "Če so slučajno videli kakšno skupino" kolesarjev in ker so bili odgovori pritrdilni, sva ugotovili, da morda ne bi bilo slabo, če bi našli cerkev v Sori ali lovsko kočjo na Sorškem polju, kjer so imeli rekreativci planirane postanke. Ko sva končno zagledali skupino kolesarjev pred cerkvijo v Sori, pa nisva mogli do njih ozioroma sva se odpeljali mimo, ko sva ugotovili, kako in kaj, pa so naju nasmejanih ust prehiteli. Ugotovili sva, da kamorkoli sva se peljali, vedno sva bili za njimi. Le za trenutek prepozni.

Najbolj sta pri vsem tem najinem iskanju "trpela" kolesarja **Jože Talar** in **Marjan Potočnik**. Najprej sva ju ustavili, potem spraševali, ju večkrat prehiteli z avtom in ju tik pred Lovsko kočjo (ki sva jo iskali kot nori) odeli v oblak prahu, ki se je dvignil za najinim avtomobilom, ko sva po makadamu

"švignili" mimo - veseli, da sva našli kočjo.

Krožno kolesarsko pot je Turistično društvo Škofja Loka ob praznovanju 50-letnice uredilo pred dvema letoma in jo z nekaj spremembami letos obnovilo. Po manj prometnih poteh v oko-

lici Škofje Loke vodi mimo številnih kulturnih in naravnih znamenitosti in je namenjena srednje kondicijsko pripravljnim kolesarjem z gorskimi kolesi. Za krajšo in manj zahtevno (družinsko) možnost, ki se izogne dvema vzponoma, so pri-

Sobotni kolesarji so imeli srečo z vremenom.

Rokovnjaški palci Špela in Klemenu

Duplje - TVD Partizan Duplje je, v sodelovanju s KTD Pod Kribo jelko, prejšnjo nedeljo pripravil 5. rokovnjaški tek. V šestih starostnih skupinah je na 3- in 8-kilometrski progi nastopilo več kot štirideset tekačev in tekačic.

Med ženskami je na 8 kilometrov zmagala Špela Novak (Cegelnica), med moškimi pa je imel najboljši čas Klemen Dolenc (Novice extrem), ki je nastopil v kategoriji nad 40 let. V kategoriji do 40 let je zmagal Matej Veke (Kranj). Na 3 kilometre dolgi progi je med moškimi slavil Žiga Jazbec (Križe), med deklicami Anita Meglič (Duplje), med dečki pa Mark Rakovec (Duplje). Rokovnjaški palci, ki jih je podaril Ivan Plantan, sta za najboljša časa prejela Špela Novak in Klemen Dolenc, najboljšim pa sta medalje podelila podžupan Ivan Meglič in predsednik TVD Partizana Vido Jagodič. Pokala sta dobila tudi najmlajša udeležena, desetletna Anita Meglič in šestletni Žiga Ovsenek.

V.S.

Majda Bogataj, Jože Oblak, Marjana Hiršfelder, Franc Primožič, Darja Kolenc, Anže Povirk, Silva Povirk, Dušan Povirk (in Marko Pleško) so se odločili za 36-kilometrsko traso krožne kolesarske poti.

merna tudi treking kolesa. Ta proga se priključi daljši pri puštalskem gradu, iz Crngroba pa vodi naravnost do Groharjevega naselja v Škofji Loki na Mestni trg. Skoraj na vsej poti se vidi ti-

sočak Lubnik, ki je zaradi priljubljenosti in obiskanosti eden simbolov Škofje Loke.

Vreme je bilo kolesarjem naklonjeno in krožno kolesarsko pot je v soboto zjutraj obiskalo

več kot trideset kolesarjev, zaključek kolesarjenja pa je "okronal" golaž v Kroni na Mestnem trgu.

Alenka Brun, foto: Tina Dokl

Najboljši Saškovi iz Mengša

Bled - V soboto se je na Bledu zaključila akcija "Rogova družina na kolo", s katero želi Rog spodbujati h kakovostnemu preživljanju prostega časa ter hkrati opozarjati na pomen varnosti otrok v cestnem prometu.

Tako so se družine z različnih koncev Slovenije v ledeni dvorani na Bledu pomerile med seboj v spretnostni vožnji in poznavanju prometnih znakov. Prireditelj je vodil Davor Božič, Rogovce sta pozdravila tudi predstavnica Lokalne turistične organizacije Bled Eva Štraus Podlogar ter blejski župan Jože Antonič. Med 14 družinami je

Na kolesu se je preizkusil tudi minister za okolje in prostor Janez Kopač z družino.

prvo mesto ob koncu preizkušnje pripadlo petčlanski družini **Sašek** iz Mengša, drugo (ravno tako petčlanski) družini **Lampič - Košir** iz Ljubljane in tretje štiričlanski družini **Stopar** z Blejske Dobrave. Nagrade za tri najboljše je prispevala turistična agencija Globtour v sodelovanju z blagovno znamko

Rog: vse tri družine bodo namreč uživale na kolesarskih počitnicah. Stoparjevi in Lampič - Koširjevi so dobili vikend paket v apartmajih Zoisova Plana v Bohinjski Bistrici, prvouvrščeni Saškovi pa bodo teden dni kolesarili na Braču.

Alenka Brun, foto: Tina Dokl

IV. Županov tek

Kranj - Mestna občina Kranj organizira prihajajočo soboto, 29. maja 2004, ob 10. uri **IV. Županov tek** okoli Brda za Fundacijo Vincenca Drakslerja. Tek bo potekal v dveh kategorijah: tek na osem in pol kilometrov, ter dva kilometra. Štartnina za oba teka znaša dva tisoč, za družine tri tisoč, za otroke, učence in študente, upokojence in člane humanitarnih društev pa petsto tolarjev. Organizacijski odbor za izvedbo županovega teka, vabi, da se udeležite teka ter tako izrazite vašo skrb in zanimanje za posameznike, ki so se prepustili zavajajočemu svetu mamil in so se mu pripravljeno odpovedati. Vsa zbrana sredstva od štartnin, donatorjev in sponzorjev bodo namenjena Fundaciji Vincenca Drakslerja za odvisnike - zdravljenje odvisnikov, pomoč odvisnikom in njihovim svojcem. Donatorska oziroma sponzorska sredstva ter štartnino lahko nakažete na transakcijski račun Fundacije 60000-000000459 pri Hranilnici Lon, Bleiweisova 2, Kranj.

Obenem pa že zbirajo prijave (na telefonski številki: 04/2373110 ali elektronski naslov: marja.otonicar@kranj.si). S predhodno prijavo, do 27. maja, si boste zagotovili majico in topli obrok. Prijave bodo zbiral tudi na dan teka, od 8. do 9. ure.

Alenka Brun

Prečkamo cesto?

Brdo pri Kranju - Dekleta so hitela, da ujamejo svoje sokolesarje iz Iskratela, ki so štartali precej pred njimi. Da sta se njihova zamuda in razdalja še povečevali, pa je bila delno kriva tudi moja radovednost, saj sem dame ustavila in pač želela vedeti, kam in zakaj kolesarijo v Iskratelovih kolesarskih majicah.

Marija Jenšterle, Marija Borzatta in **Irena Mežek** so razmišljale, ali bi prečkale cesto Kokrica - Predoslje pri enem ali pri drugem vходу na pot okoli Brda, da bi potem dalje po njej kolesarile do Preddvora. So redne rekreativke, ki smo jih tokrat ujeli na kolesu. Če je čas in lepo vreme, ga izkoristijo za kolesarjenje, med drugim pa se ukvarjajo tudi z rednim obiskovanjem Šmarjetne gore, obiskom acrobike.

Alenka Brun

GLASOVA ČITALNICA

Iz zbirke knjižnih izdaj Gorenjskega glasa vam priporočamo v branje ...

USODE

Milena Miklavčič

(Ne)vsakdanje življenjske zgodbe

VPET V POMLAD SEDEMDESETIH LET

Cene Matičič

Knjiga o prvi slovenski pomladi

NEDOLŽNOST IN SILA

Mira Delavec

Življenje in delo Iostpine Urbančič - Turnogrnjske, prve slovenske pisateljice, pesnice in skladateljice

NAROČILNICA

GORENJSKI GLAS

Nepreklicno naročam:

	Cena z DDV	Cena z DDV za naročnike Gorenjskega glasa	Število naročenih izvodov
- USODE	990 SIT	990 SIT
- VPET V POMLAD SEDEMDESETIH LET	2.500 SIT	2.000 SIT
- NEDOLŽNOST IN SILA	2.500 SIT	2.000 SIT

Pri naročilu vseh 3 knjig vam nudimo 20 % popusta - na redne cene in na znižane cene za naročnike Gorenjskega glasa.

Ime in priimek

Ulica in hišna št.

Poštna številka in kraj

Naročnik Gorenjskega glasa NE DA - naročniška številka

Poštšina ni vključena v cene. Naročilnico pošljite na naslov: Gorenjski glas, d.o.o., Kranj, Zoisova 1, 4000 Kranj. Knjigo lahko naročite tudi po telefonu 04/201-42-41.

Naročene knjige vam bomo poslali po pošti, lahko pa jih prevzamete tudi na sedežu podjetja, na Zoisovi 1 v Kranju.

ZADETEK.com

Vsako sredo na Radiu Kranj ob 19.30

Vsak torek v Gorenjskem Glasu

Vsak mesec priloga Organon-ov ZADETEK

SOŠNA MŠ

sofov

GORENJSKI GLAS

Ne prezrite...

Finale na velikem ekranu

Klub študentov Kranj organizira jutri, v sredo, 26. maja, v klubu Mitnica v Kranju ogled finalne tekme Lige prvakov na velikem ekranu. Vsi ljubitelji nogometa ste lepo vabljeni. Vstopnine ni.

Večer z DJ-jem

Klub študentov Kranj vas vabi v petek, 28. maja, v kranjski klub Mitnica, kjer bo ve-

čno druženje popestrila glasba izpod prstov klubskega DJ-a. Vstop je prost.

Nazaj v Vietnam

Vsi popotniki ste lepo vabljeni na potopisno predavanje v Klub Potepuh v Kranju, kjer bo svoje izkušnje o potovanju po Vietnamu z gosti delil Luka Požnič. Potopisno predavanje bo v nedeljo, 30. maja, ob 20. uri. Organizator, Klub študentov Kranj, omogoča prost vstop.

Organizator

Fakulteta za organizacijske vede je fakulteta z dolgoletno tradicijo, v zadnjem času pa tudi medijsko zelo opevana. Tisto pravo dejstvo pa je, da na njej študira več kot 4.000 študentov, ki daje širši Gorenjski regiji svoj pečat. Letošnja statistika vpisa pa kaže še na večje povpraševanje. Odgovore na takšno povpraševanje nam je podala ga. Romana Lesjak, vodja Referata za študijske zadeve Fakultete za organizacijske vede.

Romana Lesjak

Poizkusna matura je že za nami, prav tako maturantska parada, sedaj pa je pred dijaki zaključnih letnikov le še prava matura. In kako je bilo letos s prijavo na Fakulteto za organizacijske vede v Kranju? Romana je povedala, da je bilo prijavnih na njihovih študijskih programih zopet zelo veliko, tako da sta oba študijska programa omejena in sicer: na Univerzitetnem študijskem programu se je s prvo željo prijavilo 287 študentov, na Visokošolskem strokovnem študijskem programu pa kar 482. Upoštevati je potrebno, da na Visokošolskem strokovnem programu sprejemo le 190 študentov, na Univerzitetnem pa 140 študentov.

Seveda pa ne moremo mimo vpisa prejšnjih let. Po zagotovilih Romane je na Univerzitetnem študijskem programu za okoli dvajset odstotkov večji kot v lanskem študijskem letu. Govorimo seveda o prijavih ne o vpisu, saj vpisa še ni. Na Visokošolskem strokovnem programu pa je prijav šest odstotkov manj kot v lanskem študijskem letu.

Statistika zadnjih let kaže, da je ob vseh študijskih smereh največje zanimanje na Organizaciji in managementu kadrovskih in izobraževalnih procesov oziroma sistemov.

Da je zanimanje za to dejavnost večje, Romana pripisuje vzroke sami kompleksnosti programa, ki je tudi najbolj široko koncipirana in obravnava človeka. Človek je v tej dobi spet pomemben, zelo pomemben v delovnem procesu in spet postavljen v ospredje. To so programi, to je moderen program, povzet po tujih programih. Imenuje se "Human resource management", torej ravnanje, upravljanje s človeškimi viri.

Pri vprašanju, zakaj pritegne FOV takšno zanimanje, smo dobili jasen odgovor: "Mislim, da bi o tem mogli povedati tudi kaj posamezniki, študentje, sama pa sem prepričana, da imamo sam študij zelo dobro organiziran. Študijski programi so zanimivi in aktualni, že vrsto let pa prakticiramo tudi način sprotne študija; to pomeni, da študent opravi in absorbira predavanje in takoj lahko že opravlja izpit. V praksi to pomeni, da študent, ki je priden in sprotno opravlja izpite, v sredini meseca junija opravi že vse izpite in si privoščijo lepe počitnice."

V vsakem primeru pa se vsak odloči za študij, ki ga zanima in mu predstavlja neko kredibilnost v bližnji prihodnosti. In kako je z diplomanti FOV? "Glede zaposljivosti mislim, da zelo dobre. Nič ne kaže na to, da ne bi bile dobre oziroma smo celo dobili najnovejše statistične podatke iz Zavoda za zaposlovanje, da je naša zaposljivost oziroma zaposljivost naših diplomantov relativno dobra ali celo večja od mnogih podobnih strokovno usmerjenih dejavnosti," nam je za konec še zatrnila vodja referata.

Polona Ramšak,
foto: Damjan Makovec

10. tradicionalni študentski piknik

Res je. Tudi letos bo. Študentski piknik bo tokrat popestril dogajanje v Kranju že desetič zapored. Piknik je v desetih letih obstoja postal kranjska stalnica, brez katere ne gre. V preteklosti je goste navdušil z bogatim zabavnim programom. Organizatorji pa zagotavljajo, da tudi letos ne bo nič drugače.

Pa letos? Program piknika se bo začel ob 16. uri, ko se bodo začele igre mladosti. Igre mladosti bodo podobne, kot se igrajo igre brez meja, ki jih poznamo s televizijskih ekranov. Vsako ekipo sestavlja pet članov, dva moška in dve ženski, ter rezervni igralec. Ekipe čakajo lepe nagrade. Prvih šest ekip bo šlo na izlet v Gardaland. Ostale pa čaka lepa tolažilna nagrada. Organizator prireditve že zbira prijave ekip za igre mladosti. Vse zainteresirane ekipe se lahko prijavijo na info točki ŠO FOV. Izberite si zanimivo ime in pričinite s koordinacijskimi pripravami, verjemite, potrebovali jih boste. Prijavite se in ne bo vam žal, saj vas čakajo bogate nagrade!

Na odrih bo poskrbljeno tudi za presenečenja... ...pridi in se prepričaj na lastne oči.

Igre mladosti so študentska različica Iger brez meja...

... na katerih je pomembno zabavati se.

Zgodilo se je...

Zlata modrc šel v BiH

Študentska organizacija Univerze v Ljubljani je v okviru 6. mednarodnega festivala kreativne komunikacije Magdalena, ki je potekal od četrka, 13. maja, do sobote, 15. maja, razpisala kreativni natečaj na temo stanovanjska problematika mladih.

Na razpis so številni avtorji iz trinajstih držav prijavili 55 kreativnih rešitev. V kategoriji za naziv najboljšega plakata se je potegovalo 33 del, za najboljši tiskani oglas 10, v kategoriji drugih sredstev komuniciranja pa 12 del. Strokovna žirija festivala Magdalena je nagrado Zlata modrc za kreativni razpis ŠOU v Ljubljani podelila avtorjema dela Slovenian Government (Slovenska vlada) Adnanu Suljakoviću in Nerini Čorbadžić iz BiH.

Nov visokošolski zakon

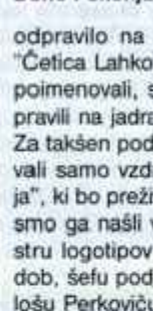
Državni zbor je danes sprejel novelo zakona o visokem šolstvu, ki povsem spreminja način visokošolskega izobraževanja. Med drugim uvaja novo strukturo študijskih stopenj, daje večji pomen kreditnemu sistemu študija in s tem omogoča interdisciplinarnost in internacionalnost. Z danes sprejeto novelo so postavljeni temelji za začetek uresničevanja tako imenovane Bolonjske deklaracije, s katero naj bi poenotili visokošolsko izobraževanje v Evropi. Zdajšnji sistem naj bi tako postopno preoblikovali do leta 2010. Prve nove študijske programe pa naj bi fakultete začele izvajati v študijskem letu 2005/2006. Visokošolski študij bo po novem usmerjen k vseživljenjskemu učenju, kakovost študija pa bo skupaj s študenti nadzirala javna agencija.

muditi After partyja v klubu Que Pasa v Kranju. Lepo vabljeni!
Franci Stariha,
foto: Damjan Makovec

Tekoči izzivi ...

Mirno morje, je izrek, ki ga je veljalo ta konec tedna večkrat omeniti. Sedem prijateljev se nas je že deveto leto zapored odpravilo na štiridnevni izlet. "Četca Lahkotno", kot smo se poimenovali, smo se letos odpravili na jadranske po Kornatih. Za takšen podvig smo potrebovali samo vzdržljivega "skiperja", ki bo preživel naš tempo. In smo ga našli v kranjskem moštru logotipov in celostnih podob, šefu podjetja Nimbus, Milošu Perkoviču. Pred odpravo smo si rekli, če se na tej barikadi ne bomo skregali, se ne bomo nikdar. Vendar smo kmalu ugotovili, da je jadrnanje disciplina, ki nam je pisana na kožo. Pozibavanje na morskih valovih, veter v laseh, tešenje žeje, veliko smeha in zabave ... Kot prava družina smo si razdelili delo. Tako se nihče ni pretegnil. Danes popoldan se počasi vračamo domov. Dovolj hitro, da se vrnemo v realnost. Nekje za vogalom nas že čakajo šefi, žene, otroci. Mi jim bomo samo kimali, saj so naše baterije polne. In ko bomo naslednje leto planirali izlet, bomo dobro premislili, kajti kaj rado se nam lahko zgodi, da bomo spet pristali sredi morja. In naj kdo reče, da te morje ne more zasvojiti. Pa adijo, Gorenjska!

Beno Fekonja

Mirno morje, je izrek, ki ga je veljalo ta konec tedna večkrat omeniti. Sedem prijateljev se nas je že deveto leto zapored odpravilo na štiridnevni izlet. "Četca Lahkotno", kot smo se poimenovali, smo se letos odpravili na jadranske po Kornatih. Za takšen podvig smo potrebovali samo vzdržljivega "skiperja", ki bo preživel naš tempo. In smo ga našli v kranjskem moštru logotipov in celostnih podob, šefu podjetja Nimbus, Milošu Perkoviču. Pred odpravo smo si rekli, če se na tej barikadi ne bomo skregali, se ne bomo nikdar. Vendar smo kmalu ugotovili, da je jadrnanje disciplina, ki nam je pisana na kožo. Pozibavanje na morskih valovih, veter v laseh, tešenje žeje, veliko smeha in zabave ... Kot prava družina smo si razdelili delo. Tako se nihče ni pretegnil. Danes popoldan se počasi vračamo domov. Dovolj hitro, da se vrnemo v realnost. Nekje za vogalom nas že čakajo šefi, žene, otroci. Mi jim bomo samo kimali, saj so naše baterije polne. In ko bomo naslednje leto planirali izlet, bomo dobro premislili, kajti kaj rado se nam lahko zgodi, da bomo spet pristali sredi morja. In naj kdo reče, da te morje ne more zasvojiti. Pa adijo, Gorenjska!

Beno Fekonja

10. tradicionalni študentski piknik

29. 5. ob 16. 30

Športni park Zarica Kranj

Vlado Kreslin

Mali Božovi

www.mladim.org/piknik

Stres hrana za migreno

Migreno ima od 12 do 15 odstotkov ljudi. Zdravljenje s triptani. (Pre)malo ljudi poišče zdravniško pomoč.

Ljubljana - Slavka (43) se je v osmih letih dobro izurila v prepoznavanju znakov, ki napovedujejo nov napad migrene. Običajno ga spodbujajo naporen delavnik in veliko stresnih situacij, njene migrene pa so pogostejše med menstruacijo. Tiste dni pravi, je najbolje, če jih preživi v postelji in v zatemnjenem prostoru. Glavobolu se skoraj vedno pridružita tudi slabost in občutek siljenja na bruhanje.

Opisane težave ima večina ljudi, ki trpijo zaradi migren. Slednje ima 12 do 15 odstotkov ljudi, migrene pa so pogostejše pri ženskah srednjih let in pri mladostnikih, saj jih ima kar 18 odstotkov. Glavobol greni življenje 96 odstotkom ljudem, številni vzroki in različni mehanizmi nastanka glavobolov pa povzročajo težave tudi pri razvrščanju, ki je osnova diagnostike in pravičnega zdravljenja. Zadnje razvrstitve je lani predlagalo Mednarodno združenje za glavobol, zaskrbljujoče pa je podatek, da več kot polovica bolnikov z migreno ostane brez diagnoze, zaradi česar so, kljub velikim možnostim

zdravljenja, slabo in nepravilno zdravljeni. Migrene so najpogostejše v najbolj produktivnem človekovem obdobju. Na slednje so na strokovnem srečanju Sekcije za glavobol Združenja nevrologov Slovenskega zdravniškega društva opozorili tudi prof. dr. Tomaz Pogačnik, asist. mag. Marjan Zaletel in prim. doc. dr. Bojan Žvan ter predstavili slovenske smernice za zdravljenje glavobola, ki naj bi bile vodilo splošnim zdravnikom, kako ukrepati in kako migreno uspešno zdraviti.

Glavni problem je, da le okrog 40 odstotkov ljudi, ki trpijo za migreno, pride do zdravnika.

Glavobol je spremljajoč znak številnih bolezni in greni življenje kar 96 odstotkom ljudi.

Pogosto splošni zdravniki tudi ne znajo prepoznati migrenskega glavobola, s pravo terapijo je tako zdravljenih le 20 odstotkov bolnikov. Ljudje glavobole večinoma zdravijo sami, kar vpliva na manjšo delovno produktiv-

nost in na zelo povečano število bolniških dni. Pred desetimi leti so za zdravljenje migrenskih glavobolov začeli uporabljati triptane, skupino zdravil, ki so učinkovitejši kot običajna zdravila, in bolnik lahko, tudi če se zjutraj zbudi z migrenskim glavobolom, po zaužitju triptana opravi svoje delo. Migrena je živčnožilna motnja, ki se pojavlja kot migrenski napad, za katerega je značilen zmeren ali intenziven glavobol, običajno je koncentriran na eni strani glave. Migreno spremljajo tudi slabost, bruhanje ter preobčutljivost za svetlobo in zvok. V ZDA jo ima dobrih 18 odstotkov žensk in 6 odstotkov moških, družbeni izdatki, povezani z njo, pa dosega skoraj 15 milijard dolarjev letno. Osebe z migreno naj bi spremenile življenjski slog, prilagodile prehranske navade in zmanjšale stres.

Renata Škrjanc, foto: Gorazd Kavčič

Učinkovito zdravljenje hipertenzije

Ljubljana - V nedavni mednarodni raziskavi med zdravniki Globalna resničnost odnosa do preprečevanja možganske kapi in do hipertenzije - GRASP sta več kot dve tretjini sodelujočih zdravnikov menili, da določena zdravila proti hipertenziji učinkoviteje kot druga zmanjšujejo tveganje za prvo možgansko kap. Po ugotovitvah omenjene raziskave še vedno veliko bolnikov, ki se zdravijo zaradi hipertenzije, ne dobiva zdravila losartan, ki dokazano zmanjšuje tveganje za možgansko kap. Z uporabo tega zdravila namesto atenolola, zaviralca adrenergičnih receptorjev beta, bi lahko v petih letih in pol preprečili kar 125.000 prvih možganskih kap v Evropski uniji. Losartan za 25 odstotkov bolj kot atenolol zmanjša tveganje za možgansko kap pri bolnikih s hipertenzijo. Hipertenzija in možganska kap sta v Evropi v primerjavi z ZDA in

Kanado zelo pogosti, po podatkih v Journal of the American Medical Association sta pogostejši kar za 60 odstotkov. Glavni dejavnik tveganja za možgansko kap, na katerega lahko vplivamo, je visok krvni tlak, dokazano pa je tudi neposredna povezava med hipertenzijo in umrljivostjo zaradi možganske kapi. Po besedah evropskega strokovnjaka za hipertenzijo profesorja Björna Dahlöfa je raziskava LIFE pokazala, da je korist losartana pri zmanjševanju tveganja za možgansko kap večja od atenolola. V Sloveniji je od marca na voljo nova kombinacija losartana z diuretikom. Deveti maj je svetovni dan možganske kapi, cel mesec je posvečen informiranju in prepoznavanju zgodnjih znakov te hude bolezni. Svetovna zdravstvena organizacija pa je do leta 2020 napovedala epidemijo možganske kapi.

Renata Škrjanc

Sodelujejo in zmagajo

Športne aktivnosti nudijo mladim veliko možnosti za zabavo, sprostitve, doživljanje uspeha, oblikovanja trdnega občutka spoštovanja do lastne identitete ter sprejemanje samega sebe.

Kamnik - Slednje je še zlasti pomembno, ko gre za gibalno ovirane ljudi. Okrogla miza z naslovom Gibalna oviranost in šport - sodelovati in zmagati, ki so jo v projektu ob evropskem letu učenja s športom pripravili v Zavodu za usposabljanje invalidne mladine v Kamniku, je skušala z več plati odgovoriti na vprašanja, povezana z organiziranjem športne vzgoje pri invalidnih otrocih in mladini.

Poleg športnih pedagogov z rednih osnovnih šol, ki integrirajo tudi gibalno ovirane učence, so se je udeležili strokovnjaki, ki se ukvarjajo s športom oseb s posebnimi potrebami, pa tudi nekateri invalidi, ki si s športom bogatijo življenje. Dogodek v kamniškem zavodu je popestrilo spremljajoče dogaja-

razvoj mladih ljudi, enako tudi za tiste, ki jih invalidnost ovira pri gibanju. Slednji so pri športni vzgoji v rednih osnovnih šolah po raziskavi, ki jo je opravila športna pedagoginja Irena Lamovec iz kamniškega zavoda, večinoma vključeni v pouk športne vzgoje. Oproščenih je le desetina. To zlasti velja za

vo posebnega načrta za vsakega otroka s posebnimi potrebami. Za vsakogar je treba najti dejavnost, prilagojeno njegovim sposobnostim v smislu izreka "ni pomembno, kaj je človek izgubil, pač pa, kaj mu je ostalo". Zavod za usposabljanje invalidne mladine Kamnik ima pripravi navodil, kako ravnati z gibalno oviranimi otroki (tudi v rednih osnovnih šolah), veliko vlogo. Udeleženci okrogle mize so opozarjali tudi na večjo povezanost teoretičnih spoznanj s prakso, tako med institucijami kot med izvajalci. Več pozornosti bodo namenili izobraževanju spremljevalcev, do katerih imajo pravico gibalno ovirani otroci, pa tudi ostali člani tima, ki se ukvarjajo s takšnimi otroki.

Danica Zavri Žlebir

Ne iščimo ljudi za šport, pač pa šport za človeka, meni športni pedagog Niko Cankar iz kamniškega zavoda.

nje, od zabavnih iger in dejavnosti za učence in dijake do ogledov delavnic prilagojenih športov ter filmov in razstav. Udeleženci okrogle mize so ugotavljali, kako pomembna je športna vzgoja za celosten

osnovne šole, medtem ko je v srednjih ta delež nižji zaradi organizacijskih težav. Mag. Bojana Globačnik, na šolskem ministrstvu zadolžena za otroke in mladostnike s posebnimi potrebami, je opozorila na izdelava

Koncert za otroke z Downovim sindromom

Cerklje - V četrtek, 27. maja, bo v športni dvorani pri Cerkljah ob 19.30 koncert ansambla Nagelj z gosti. Prireditelj je humanitarna, izkupiček pa bodo namenili za otroke z Downovim sindromom in jim omogočili, da se bodo njihove sposobnosti kar najbolje razvijale in se bodo lažje vključili v življenje. Vstopnice po 1.500 tolarjev lahko kupite na naslednjih prodajnih mestih: Muzika Aligator Kranj, Okrepčevalnica Portobello pri Fakulteti za organizacijske vede Kranj, čistilnica Šengar v Britofu, turistična agencija Pelikan na Glavnem trgu v Kranju, Hribar Blesk, parkirišče Panagi pri gimnaziji, sporoča sekcija za Downov sindrom pri Zvezi za pomoč duševno prizadetim Sožitje.

Tisoč otrok bo pomežiknilo soncu

Zveza prijateljev mladine Slovenije je ob pomoči donatorjev omogočila brezplačno letovanje več kot štiri tisoč otrokom.

Ljubljana - Doslej so v okviru akcije Pomežiknilo soncu omogočili letovanje 4164 otrokom iz socialno šibkih družin, ki morda sicer ne bi nikoli doživeli počitnic na morju. Zveza prijateljev mladine Slovenije je ob pomoči donatorjev in medijev za ta namen v šestih letih delovanja zbrala več kot 191 milijonov tolarjev. Letos nameravajo počitnice omogočiti tisoč otrokom, s tem namenom je ZPMS že podpisala pokroviteljsko in donatorsko pogodbo s farmacevtskim podjetjem Lek in Rotary klubom Ljubljana.

Častni pokrovitelj pobude, s katero se organizatorji več let trudijo zmanjšati socialno

Podpis pokroviteljske in donatorske pogodbe med mag. Francem Hočvarjem, predsednikom ZPMS (z leve), Andrejo Žerdoner iz farmacevtskega podjetja Lek in Antonom Gradiškom z Rotary kluba Ljubljana.

Novo društvo Žarek

Jesenice - V začetku letošnjega leta je na Jesenicah začelo delovati novo društvo za delo z mladimi v stiski Žarek. Ustanovni člani pod vodstvom diplomirane teologinje Ivanke Berčan so si med glavne cilje zastavili delo z mladimi, ki so prepuščeni ulici, različnim slabim vplivom, in ki so se znašli v svetu različnih odvisnosti. Pomoč želijo ponuditi njim in njihovim staršem. Že sedaj se dobivajo z mladimi v kulturnem domu na Hrušici, kjer se trikrat tedensko pogovarjajo o vseh vsakdanjih življenjskih problemih. V Centru za socialno delo Jesenice nudijo pomoč odvisnikom in njihovim staršem. Vsakih 14 dni organizirajo srečanja za ženske, ki imajo probleme zasvojenosti v družini in druge, ki jim same niso kos. Imajo tudi srečanja za bivše odvisnike.

J. R.

izključenost otrok in zagotoviti enake možnosti za preživljanje prostega časa, je predsednik Državnega zbora Borut Pahor. Prvo leto so zbrali 65 milijonov, na letovanje pa je brezplačno odšlo 1650 otrok, naslednje leto so z 11 milijoni omogočili letovanje 281 otrokom. leta 2001 je bilo zbranih skoraj 30 milijonov, letovalo pa je 712 otrok, predlani je za okoli 44 milijonov počinikovalo 928 otrok, lani pa 593 otrok za več kot 14 milijonov. Sicer pa ZPMS že pol stoletja organizira letovanja v 14 počitniških domovih po vsej Sloveniji: vsako leto se jih udeleži prek 30 tisoč ljudi.

Danica Zavri Žlebir

Odraslim vstop prepovedan

Ana Cergolj

Zadnje dni sem zakopana med knjigami in mislim samo še na izpite - in včasih za trenutek še na dolgo, vroče poletje, ki me čaka, če izpite naredim. V mrzlici učenja, ki nas zajema, ko se šolsko leto bliža koncu, je res super, če se najde nekdo, ki nam posodi zvezek, razloži, česar ne razumemo (pa čeprav bi se moral tisti čas tudi sam učiti), posodi nalogo ... kar tako, brez povračila. Vse to, pa še veliko več, je pravzaprav že del tega, o čemer pišem v Cukrčeku - prostovoljno delo. Ker vem, da tudi vam ob ne/smiselnem učenju včasih zmanjkuje motivacije, jo lahko poiščete v Mi pa mislimo tako. Na mojem "motivacijskem listu", ki visi nad mojo pisalno mizo, piše: DOMIŠLJIJA JE VAŽNEJŠA OD ZNANJA - A. Einstein.

Imejte veliko domišljije!

ANA^e

Cukrček

Ko si pomagamo - kar tako, zastonj

Prostovoljstvo - na kaj vas spomni beseda? Na Slovenski filantropiji, slovenskem združenju za promocijo prostovoljstva, pravijo takole: Prostovoljno delo ni plačano z denarjem, temveč z mnogo bolj vrednimi stvarmi:

- z občutkom, da opravljaš koristno delo
- spoznaš nove ljudi, sklepaš nova prijateljstva
- pridobivaš nova znanja, spoznanja, veščine
- preizkusiš svoje sposobnosti, znanje, spretnosti
- osebno bogatiš in rasteš

Kar fino se sliši, kajne? Kaj sploh je prostovoljstvo? Mnogo stvari, že ime pa pove, da nekaj narediš prostovoljno - ne zato, ker bi moral, ampak preprosto, ker želiš komu pomagati, in za to ne pričakuješ kakšne posebne nagrade. Pomagaš sošolcem pri učenju, obiščeš ostarelo sosedo ... vse to so prostovoljna dela, ki si jih organizirate sami in se večinoma tičejo ljudi, ki so vam blizu.

Obstaja pa še organizirano prostovoljstvo - organizacije, društva, ustanove in drugi, ki nas spodbujajo, da pomagamo tudi tistim, ki jih sploh ne poznamo, pa imajo težave, ki jim jih lahko lajšamo. Se ne morete domisliti nobenega takega? Tukaj jih je le nekaj:

- bolniki v bolnicah; veliko jih je takih, ki nimajo svojcev, da bi jih obiskali, in komaj čakajo na nekoga, ki bi se z njimi pogovarjal in jim tako krajšal čas
- ostareli - v domovih za ostarele je prav tako preveč ljudi, ki nimajo nikogar, da bi jih obiskoval, s katerim

bi se lahko pogovarjali. Prostovoljci počnejo prav to.

Invalidi - nekateri so samo osamljeni in si želijo družbe, drugi potrebujejo pomoč pri vsakdanjih opravilih (nakupovanje, pospravljanje, nekoga, ki bi jih spremljal na sprehodu ...)

Begunci - ko se v tuji deželi znajdejo brez vsega, brez družine, brez prihodnosti. Prostovoljci jim pomagajo na različne načine: jih učijo jezika, jim delajo družbo, poslušajo njihove težave, jim pomagajo, da si spet uredijo življenje.

Vas je pritegnilo? Če bi radi postali prostovoljci, se lahko organizirate na šoli, pomagate bližnjim, ki imajo težave, ali pa se vključite v kakšno izmed organizacij za prostovoljstvo - prepričani ste lahko, da bo to dobro izkoriščen čas.

Več o slovenskem prostovoljstvu lahko preberete na spletni strani www.filantropija.org

Otroška peresa

Papagajček

Ko je šla mamica v hlev, je ujela pobjeglega papagajčka. Zelo je cvilil. Ko ga je prinesla v hišo, smo bili zelo veseli. Videti je bil zelo utrujen. Čepel je na mizi in nas plašno gledal. Z bratom sva šla po kletko in hrano. Dali smo ga v kletko. Ničesar ni hotel jesti. Kmalu je zaspal. Drugi dan je zjutraj mrtev ležal v kletki. Bil sem zelo žalosten.

Domen, 3. razred, PŠ Žabnica

Pomladne sanje

Stopim na travo,
zazrem se v daljavo,
vidim zeleno,
zeleno na novo rojeno,
s cvetjem odeto,
na pomladno radost pripeto.

Spomin me vabi,
močna skušnjava mami,
naj odidem tja,
kjer led je bil doma,
a moja duša gre naprej,
pozabi vse, kar bilo lepo je prej.
Naredim korak,
odločen, a težak,
vem, da nova priložnost je odprta,
v nov uspeh zazrta,
z mano veseli se še narava,
z vsem na zemlji se poigrava.

Rok Jamnik, 5.c,
OŠ Škofja Loka - Mesto

Mi pa mislimo tako...

Mi pa mislimo ... da se res preveč učimo. O učenju in smislu učenja so se spraševali tudi pred nami. Nekaj misli - za spodbudo.

Slab je tak učenec, ki ne prekosi svojega učitelja.

(Leonardo Da Vinci)

Bolje se je učiti nepotrebno, kakor ničesar. (Seneka)

Ne učimo se za šolo, marveč za učenje. (Seneka)

Tistega, kar sem se naučil, ne znam več;

znam še tisto, kar sem ugañil. (Chamfort)

Učenje brez razmišljanja je prazno,

razmišljanje brez učenja je nevarno. (Lao Ce)

Učenje je prvi korak, življenje šele drugi. (Schiller)

Četvorka je bila spet rekordna

Na letošnji Maturantski paradi je četvorko v 17 slovenskih mestih ter v Trstu in Puli zaplesalo 14.564 plesalcev.

Kranj - Slovenske maturantke in maturanti so s plesanjem četvorke znova uspeli postaviti svetovni rekord v sočasnem usklajenem plesanju in se tako zapisati v Guinnessovo knjigo rekordov. V petek točno opoldne je po taktih Straussove glasbe iz Netopirja četvorko odplesalo kar 14.564 plesalcev, s čimer so preseglj lanskoletno število, ko jih je bilo 11.956. Lanski rekord so porušili tudi v Kranju, kjer je četvorko zaplesalo 964 maturantov, v Škofji Loki pa je pri postavitvi svetovnega rekorda pomagalo 340 maturantov.

V Kranju so se maturanti kranjskih srednjih šol najprej pripravili tradicionalni sprevod kranjskih maturantov skozi mesto, nato pa so se malo pred 12. uro zbrali na Slovenskem trgu, kjer sta jih nagovorila župan Mohor Bogataj in ravnateljica srednje trgovske šole Jožica Bavdek. "Malo je tako svečanih in obenem prelomnih trenutkov v življenju. Za vami so štiri leta srednješolskega izobraževanja. Verjamem, da slovo ne bo težko, če ste ta leta znali napolniti

s smislom," je poudarila Jožica Bavdek in maturantom zaželela, da bi nadaljevali zastavljeno pot in si pri tem postavljali zahtevne cilje. "Pot ni vedno lahka, zahteva celega človeka in veliko tveganja. A zato na koncu prinaša toliko večje veselje." Zaželela jim je še, da bi bili odprti za nove izzive ter da bi jim uspelo uresničiti svoje cilje in sanje.

Točno opoldne se je Koroška cesta spremenila v veliko plesišče. Pri plesanju rekordne četvorke so se kranjskim maturantom pridružili še dijaki zaključnih letnikov iz Gimnazije Jesenice, Srednje šole Jesenice, Srednje gostinske šole Radovljica in Ekonomsko turistične šole Radovljica. Skupaj so oblikovali 241 četvork. Rušenje rekorda v sinhronem plesanju je privabilo tudi številne gledalce. "Vzdušje je enkratno. Lepo je, ker so vsi enako napravljeni, pa taka mladost!" je bila navdušena Ivanka Frelih in s pogledom iskala nečakovega sina. Tudi številni drugi gledalci so se zavzeto trudili, da bi v množici plesalcev s pogledom ali fotoaparatom ujeli svojega sina

...nato pa skupaj z maturanti še dveh jeseniških in dveh radovljiških srednjih šol zaplesali rekordno četvorko.

ali hčerko, vnuka ali vnukinjo, prijatelje ali pač koga, ki ga poznajo. Svoje občutke po zaplesani četvorki sta Katja in Saša iz Ekonomske šole Kranj strnili v nekaj besed: "Bilo je 'ful' v redu. Še matura, pa bo." Plesalci niso bili videti prav nič razočarani, čeprav so sprva mislili, da jim ni uspelo podreti lanskega rekorda. Organizatorji so namreč najprej sporočili, da je plesalcev zgolj 11.852, ta podatek pa so popravili šele po nekaj urah. "Zabavali smo se kljub temu," je bila še naprej dobro razpoložena Daša iz kranjske gimnazije, ki je morala soplezalca poiskati na srednji elektro in strojni šoli. Na zabavi, ki je sledila plesu četvorke, so nato maturanti izbirali tudi svojega kralja in kraljico.

Mateja Rant, foto: Tina Dokl

S sežigom krste so kranjski gimnazijci simbolično sežgali tudi štiri leta gimnazijskih muk.

Več sredstev za šolo v naravi

Kranj - Za sofinanciranje izvedbe programa šole v naravi bo ministrstvo za šolstvo, znanost in šport letos namenilo 225 milijonov tolarjev. Vsaka osnovna šola bo za učenca 4. razreda osemletke oziroma 5. razreda devetletke prejela 11 tisoč tolarjev, za učenca 4. in 5. razreda osnovne šole, ki izvaja prilagojene programe, pa 15 tisoč tolarjev. Šole morajo ta sredstva porabiti izključno za znižanje prispevkov učencev za šolo v naravi.

Lani je ministrstvo za sofinanciranje šole v naravi zagotovilo 217 milijonov tolarjev, s čimer so omogočili znižanje prispevka za šolo v naravi nekaj manj kot 22 tisoč učencem. Poleg tega je ministrstvo šolam zagotovilo tudi 32 milijonov tolarjev za učence, ki zaradi socialnega položaja niso mogli v celoti plačati prispevka za šolo v naravi. S tem denarjem so za dodatnih 6800 tolarjev zni-

žali prispevek 4788 učencem. Za ta namen bo ministrstvo letos namenilo 72 milijonov tolarjev.

Lani so po podatkih, ki so jih zbrali pri šolskem ministrstvu, šole organizirale in izvedle 1415 šol v naravi. Udeležilo se jih je 61.945 učencev. Vsaka šola je v povprečju izvedla 3,2 šole v naravi. Od tega je 27,4 odstotka izvedb šole v naravi vključevalo tečaj pletanja, 18,5 odstotka pa tečaj smučanja. V 42,2 odstotka je imel program šole v naravi poudarek na naravoslovnih vsebinah, v 2,4 odstotka pa na družboslovnih. Ob tem lani pet šol ni izvedlo niti ene šole v naravi. Nekatero osnovno šolo z manjšim številom učencev namreč izvedejo šole v naravi le vsako drugo leto zaradi racionalizacije tako pri organizaciji kot financiranju. Poleg tega se 13 odstotkov učencev, za katere so šole sicer organizirale šolo v naravi, zaradi različnih vzrokov te oblike dejavnosti ni udeležilo. M. R.

Kranjski maturanti so se najprej v sprevodu odpravili skozi Kranj...

PREJELI SMO

Preimenovanje cest in ulic

Znano je, da so se kmalu po osamosvojitvi pri nas pojavili prvi kameleoni, ki so začeli vneto pljuvati na NOB in Tita. Prišlo je do preimenovanja nekaterih krajev, trgov, cest in ulic. Čez noč smo, ob pomoči Rodeta, dobili kraje Sv. Duh, Sv. Ožbolt, Sv. Tomaž, Sv. Barbara, Sv. Lenart, Sv. Jošt in tako dalje. Ali lahko v do- glednem času pričakujemo tudi Sv. Ljubljano?

Na Jesenicah so zato nekateri zahtevali preimenovanje glavne ceste skozi mesto, to je Ceste maršala Tita. Polemika o tem vprašanju je med drugim potekala tudi na lokalni radijski postaji Triglav na Jesenicah. Sedaj zahtevajo celo to, da bi na Jeseni-

cah preimenovali kar nekaj cest in ulic. Moti jih tudi Cesta Borisa Kidriča, Toneta Tomšiča in tako dalje. Naj povem, da smo na Jesenicah večino cest in ulic poimenovali po naših krajanih, padlih borcih NOB. Ali naj bi torej po njihovem mnenju preimenovali tudi trg in gledališče, ki nosita ime po našem delavskem pisatelju Tonetu Čufarju? Tudi on je pred vojno zahajal v delavski dom pri Jelenu, k "ta rdečim". Škoda je, da danes po preteklem režimu in Titu najbolj vneto pljuvajo tisti, ki so v teh, "svinčenih" časih, najbolje živeli. Ne vem, ali se vsi ti prenapeteži ne zavedajo, s kakšnimi visokimi finančnimi stroški je povezano takšno preimenovanje? Prav na Cesti maršala Tita imamo številne ustanove, trgovine in gostinske lokale.

Naj jih naštejemo vsaj nekaj: Gorenjska banka, Policijska postaja, Zavarovalnica Triglav, lekarna, Pošta, železniška postaja, sodišče, Upravna enota, komunalna uprava, Zdravstveni dom in bolnišnica. V primeru preimenovanja bi morale vse našteje institucije zamenjati žige, formularje in tako dalje. Občani, ki stanujejo na tej cesti, bi morali zamenjati vse dokumente. Zamenjati bi morali hišne številke na stavbah. Kako naj to neumnost plačujejo obubožani in socialno ogroženi občani? S propadom železrne je ostalo brez dela več kot šest tisoč delavcev in njihovih družin. Koliko je v naši občini mladih družin, kjer sta oba zakonca brez zaposlitve? Pomagajo jim starši, kolikor morejo, pa socialna služba in Rdeči križ. Če pa je v občinski blagajni kaj denarja, pa imamo veliko bolj perečih problemov, kot je preimenovanje cest in ulic. Naj za primer navedem le popolnoma razpadajočo cesto v Ulici Viktorja Kežarja in fasado jeseniškega gledališča, ki je v dokaj slabem in žalostnem stanju. Končno pa imamo tudi v Kopru in Mariboru Titov trg. Na Hrvaškem še vedno cenijo in spoštujejo maršala Tita, kar dokazuje njegova vzdrževana rojstna hiša in Titov kip pred njo, pa številni obiskovalci.

Čeprav nisem bil član ZK, pa moram poudariti, da Slovenci v vsej svoji zgodovini še nikoli nismo živeli tako dobro, kot v Titovih časih. Vedno sem in bom spoštoval NOB in maršala Tita. Še vedno imam v okviru njegovo sliko.

Pustimo vse mogoče razprtje in zdrahe, ne pa da se spet pripravimo med seboj. Z vstopom Slovenije v EU nas bo namreč še hudo bolela glava, kar bo veliko huje, kot ti problemi. Ob prepiranju o preimenovanju Ceste maršala Tita na Jesenicah mi pride na misel verz pesnika Franceta Prešerna, ki je v eni svoji pesmi zapisal: "Da pravdajo se ti može zna biti, za kar so se nekdanji Abderiti, v sloveči pravdi od oslove sence!"

Janko Fon, Cesta maršala Tita 2, Jesenice

POMEZIK SONCU Omogočimo počitnice vsem otrokom! Nekaterim otrokom ni dano videti modrine morja in svobode belega galeba. Zaradi omejenih sredstev bi počitnice preživeli doma, prepuščeni sami sebi in ulici. Podarimo jim vsaj 1.000 SIT za zdrave počitnice! Prispeljke lahko nakazate po polžnici na vseli poštini enotah, direktno NLB in Abianke ali preko spletne strani Pomezika na račun št. 02222 - 0010224921. sklic: 0001202003010. Vata donacija se šteje kot davčna olajšava pri davčni napovedi! www.pomezik-soncu.com

topdom skupina DOM trade gradbeni materiali - saloni keramika Akcija! od 14.5. do 5.6.2004 Mesec fasad! Prodajni center: Žabnica trgovina: 04 2319 200 keramika: 04 2319 208 fax: 04 2319 206 e-mail: info@domtrade.si Prodajni center: Lesce Alpska cesta 43, 4248 Lesce trgovina: 04 5302 230 keramika: 04 5302 238 fax: 04 5302 231 e-mail: info.lesce@domtrade.si

izberi.si Vseslovenski portal malih oglasov Ena spletna stran, ki združuje 7 časopisov z vseh koncev Slovenije! Obiščite www.izberi.si, oddajte svoj mali oglas, ogledajte si popolnejše oglase, sprehodite se po rumenih straneh in naj vas navdušijo kadrovske oglasi! Brskanje po malih oglasih še nikoli ni bilo tako udobno.

DELO NOVIČNIK NOVICE VESTNIK GORENJSKI GLAS primorske novice SLOVENSKI TEDNIK

MARTINOV MISSISSIPPI Knjiga na 216 straneh predstavlja edinstveni podvig na svetu, podvig Martina Strela, ki mu je kot prvemu v zgodovini človeštva uspelo v 68 dneh preplavati 3797 kilometrov največje ameriške reke Mississippi od izvira do izliva. Knjiga, ki temelji na dneviški pripovedi, opisuje misli junaka, avtobiografske refleksije in je dopolnjena z izjavami, odlikovanji ter priznanji uglednih domačih in tujih osebnosti. Bogato slikovno dopolnjena knjižna zbirka pa povečuje sporičilno vrednost knjige. Redna cena knjige: 9.982 SIT ZA NAROČNIKE IN BRALCE GORENJSKEGA GLASA MARTINOV MISSISSIPPI v času od 18. maja do 4. junija za samo 1.990 SIT Knjigo lahko prevzamete na sedežu Gorenjskega glasa, Zoisova 1, 4000 Kranj v času trajanja akcije od 18. maja do 4. junija.

SLASTI EVROPSKIH KUHINJ Mojstrska priprava in izbor reprezentančnih receptov iz 25 držav EU gorenjskega avtorja Andreja Šegsa, nosilca najvišjega francoskega kuharskega odlikovanja in številnih drugih evropskih priznanj, kuharja diplomatskih sprejemov itd. Redna cena v prodaji 6.500 SIT Za naročnike Gorenjskega glasa 1.950 SIT prednaročniška cena EVROPSKO DARILO BRALCEM GORENJSKEGA GLASA Knjigo v kakovostni barvni izvedbi z enkratnimi recepti nove velike evropske družine lahko bralci Gorenjskega glasa naročite po izjemni prednaročniški ceni z vključenim DDV za 1.950 SIT + poštšina. Prednaročniška akcija - darilo naročnikom Gorenjskega glasa.

GRAFOLOŠKI KOTIČEK Vas zanima, kaj se skriva za vašo pisavo? Spoznajte sebe in druge! Na podlagi enega samega rokopisa vam bo, spoštovani naročniki, grafolog opravil analizo pisave! Vzemite bel list papirja ter nanj napišite 10 do 15 vrstic prostega teksta in se podpišite. Skupaj z izrezanim kuponom nam ga pošljite na naš naslov. Berite Gorenjski glas in v njem poiščite svoje odgovore. ŠIFRA: JANA Res, nekoga moraš imeti rad. Življenje temelji na osnovi ljubezni do bližnjega. Imeti nekoga rad je prav lepo dejanje, z eno besedo, imejmo se radi in življenje bo čudovito. Toda poglejte vase, življenje temelji na zadržanosti in premajhni odprtosti do bližnjih. Vse preveč se zadržujete v notranjosti, v spominih, v dejanjih, ki so vam ostali v spominih. Malo bolj se boste morali odpreti in postati bolj prilagodljivi. Pomanjkanje samozavesti in zaupanja vase sta oviri, ki vas notranje zadržuje. Premalo ste sproščeni in po naravi ste bolj muhaste narave, lahko bi rekli, da v situacijah počasi razmišljate in v sebi ste nezanesljivi. Odprite se in vaše življenje bolj prijetno. ŠIFRA: IVANKA Lep pozdrav. Le zakaj ste tako zaprti in usmerjeni v spomine. V življenju se je potrebno vsak dan posebej truditi za uspeh. Vsak dan je novi dan in lepo je, če ga izkoristimo pozitivno. Toda poglejte, vaše misli so usmerjene predvsem v stvari, ki ne prinašajo pozitivnih uspehov. V sebi ste zadržani, premalo dojemljivi in tudi previdni. Včasih zidate gradove v oblakih, ker ste premalo realni. Custveno premalo zavzeti, ne rečem, da ne znate izraziti čustev, toda vse premislite oz. premišljujete, preden se odločite. Veliko stvari urejate predvsem previdno, zadržano, razumsko in premišljeno. Ker ste malo zaprta oseba, bi vam svetoval, da odprete svoje srce tudi drugam. Lepo je živeti v tako lepi deželi, če znamo pravilno gledati z očmi. Grafološko društvo Laura, Društvo za proučevanje pisave, Partizanska 2, 2319 Poljčane, Slavko Jurgec - 041/947 113

JAKA POKORA

VREMENSKA NAPOVED ZA GORENJSKO

AGENCIJA RS ZA OKOLJE, Urad za meteorologijo

TOREK	SREDA	ČETRTEK
od 3 °C do 20 °C	od 8 °C do 24 °C	od 9 °C do 23 °C

Danes, v torek, bo povečini sončno, čez dan bo nekaj kopaste oblačnosti. Zjutraj bo še zelo hladno. Temperature bodo lahko tudi okoli 0 stopinj. Čez dan bo že topleje, najvišje temperature bodo okoli 20 stopinj C.

Jutri, v sredo, bo tudi še sončno, proti večeru pa lahko v Zgornjesavski dolini nastane kakšna ploha. V četrtek bo delno jasno s spremenljivo oblačnostjo, popoldne se bodo pojavljale krajevne plohe in nevihte. Topleje bo, najvišje temperature bodo do 25 stopinj C.

Dobrodošli v svetu zmagovalcev

Enajste letne igre specialne olimpiade Gorenjske je priredil Center za usposabljanje, delo in varovanje Matevža Langusa iz Radovljice.

Radovljica - Na gorenjskih igrah je letos sodelovalo 171 tekmovalcev, prišli pa so iz osnovnih šol Antona Janše v Radovljici, Helene Puhar v Kranju, 27. julija v Kamniku, Jela Janežiča v Škofji Loki (slednja je ekipo sestavila s škofjeloškim društvom Sožitje), iz Sožitja Kamnik, Mengeš in Radovljica, iz VDC Škrat Jesenice ter Centra Matevža Langusa. V otvoritvenem delu so jih pozdravili Zvonka Štefančič, direktorica Centra Matevža Langusa, Tea

Beton, predstavnica gibanja Specialne olimpiade Slovenije, **Janko S. Stušek**, župan občine Radovljica, in **Filip Mohorič**, predstavnik zveze Sožitje. Zapela je pevska skupina iz gostiteljskega zavoda, udeleženci pa so se najbolj razveselili nastopa pevsko-plesne skupine Pupe. Preden so se začela atletska tekmovalništva in košarka, je **Dalibor Delić** izrekel prisego specialne olimpiade: "Pustite mi zmagati. Če pa ne morem zmagati, naj pogumno poskusim."

Tekmovalci z motnjami v duševnem razvoju borbeni na atletski stezi.

Igre specialne olimpiade, kjer v prilagojenih športnih igrah nastopajo ljudje z motnjami v duševnem razvoju, so pomemben korak k enakovrednemu vključevanju drugačnih ljudi v družbo. Tekmujejo in zmagujejo po svojih pravilih, vsem pa veliko pomenijo odličja, ki jim jih na zmagovalnih stopničkih obesijo okoli vratu. Z gorenjskih iger gre na državne 39 zmagovalcev, ki se bodo z drugimi tekmovalci iz slovenskih pokrajin merili junija v Celju. Dobrodošli v svetu zmagovalcev, so jim zaželeli v Radovljici, kjer so jih poleg ostalih gostov k zmagi spodbujali tudi prijatelji iz Centra za rehabilitacijo z Reke. Z njimi so se Radovljičani seznanili na svetovnih igrah na Aljaski, od tedaj pa se vzajemno obiskujejo.

Danica Zavrl Zlebir, foto: Tina Dokl

Na kolo za zdravje

Škofja Loka - Večina udeležencev sobotnega kolesarjenja "V zavetju Lubnika" je izvedela za rekreativno kolesarjenje iz časopisov. Povprašali smo jih o njihovem kolesarjenju in na splošno o rekreaciji.

uri učinkovitega kolesarjenja. Trasa je primerna za vse kolesarje."

Rado Dagarin, Škofja Loka: Kolesarim glede na prosti čas. Hodim pa tudi v hribe. Drugače sem član Treking kluba Velo sport in danes nas je tu kar okoli petnajst, tako da je prav prijetno."

Darja Kunsterle, Škofja Loka: "Kolesarim, hodim v hribe, plavam. Tudi jaz sem članica kluba in če se le da, se takih in podobnih kolesarjenj udeležim."

Alenka Brun, foto: Tina Dokl

Matej Finžgar, Škofja Loka: "Se kar redno rekreiram. Kolesarim, igrarim tenis, hodim v hribe."

Janez Dolenc, Škofja Loka: "Ja, za kolesarjenje sem izvedel iz časopisov. Drugače pa redno kolesarim.

Dobra družina smo, tako da je prav prijetno. Kolesaril sem že po vsej državi. Danes je tole dve

Priznanje za vzorno upravljanje

Bled - Vodstvu Triglavskega narodnega parka je včeraj direktorica direktorata za kulturo ter kulturno in naravno dediščino pri Svetu Evrope Catherine Roth podelila diplomu Sveta Evrope za zavarovano območje. Kot so pojasnili pri Triglavskem narodnem parku, gre za najvišje priznanje Sveta Evrope na področju naravne in kulturne dediščine ter zavarovanih območij, prejeli pa so ga za vzorno upravljanje našega edinega narodnega parka. Podelili so jo na slavnostni seji sveta TNP v okviru osrednje slovesnosti ob 80-letnici Triglavskega narodnega parka. Leta 1924 je namreč z zavarovanjem 1400 hektarov velikega območja v Dolini Triglavskih jezer nastal Alpski varstveni park. Leta 1961 so ga povečali na 2000 hektarov, današnji obseg pa ima od leta 1981.

M. R.

Sto let bohinjkega predora

Jesenice - Gradili so ga tri leta in pol. Steno med bohinjko in podbrško stranjo so ob velikem slavlju prebili 31. maja 1904.

20. maja je Muzejsko društvo Jesenice v Kosovi graščini pripravilo muzejski večer in v goste povabilo višjo kustodinjko Gorenjskega muzeja **Marjano Žibert**.

Priprave na kopanje predora so se začele že leta 1900, dve leti prej pa so opravili geološke analize tal.

Predrtje predora 31. maja 1904 je bil za Bohinj velik dogodek po tehnični plati, kakor tudi v političnem smislu, saj so se slovesnosti udeležili visoki predstavniki avstro-ogrske monarhije. Tako je bila odprta pot proti

tržaškemu pristanišču in na drugo stran prek Jesenic v srednjo Evropo.

Razstavo bo jutri, 26. maja, ob 19. uri odprl Ceconijev vnuk **Milan Lusser** iz Švice, ki je posodil več fotografij, na ogled pa bo do konca avgusta. Ob obletnici je izšla tudi knjiga **Tomaža Budkoviča** Vzpon Bohinja pred zatonom Avstro-Ogrske, ki jo bodo v Bohinju predstavili 28. maja. **Mendi Kokot**

Novorojenčki

Minuli teden smo Gorenjci dobili 37 novih prebivalcev, od tega 19 dečkov in 18 deklic.

V **Kranju** se je rodilo 27 novorojenčkov, med njimi 13 dečkov in 14 deklic. Najlažji je bil deček, ki je tehtal 2.620 gramov, najtežja pa deklica, ki ji je tehtnica ob rojstvu pokazala 4.130 gramov.

Na **Jesenicah** je na svet prišlo 10 novorojenčkov, med njimi 6 dečkov in 4 deklice. Najtežji je bil deček, ki je ob rojstvu tehtal 4.150 gramov, najlažjemu dečku pa se je tehtnica ustavila pri 2.800 gramih.

Danes izšli

Moja Gorenjska

Brezplačno za naročnike Gorenjskega glasa

Ločanka

Brezplačno za občane in občanke občin Škofja Loka, Železniki, Žiri in Gorenja vas - Poljane

Ena spletna stran, ki združuje 7 časopisov z vseh koncev Slovenije! Obiščite www.izber.si, oddajte svoj mali oglas, ogledajte si popolnejše oglase, spreahodite se po rumenih straneh in naj vas navdušijo kadrovske oglasi! Brskanje po malih oglaših še nikoli ni bilo tako udobno.

Astra je klasična, cena pa fantastična!

Astra Classic II že za 2.363.000 tolarjev *

Astra Classic II je prostoren in zanesljiv družinski avtomobil s trajno vrednostjo in izjemno ugodno ceno. V ponudbi sta bencinska motorja 1.4 16V in 1.6 16V Ecotec ter novi varčni dizelski motor 1.7 CDTI s tehnologijo skupnega voda in 80 KM.

LOTO

Rezultati žrebanja
21. kroga igre na srečo
23. maja 2004

Izžrebane številke:
6, 15, 18, 28, 33, 34, 35
in dodatna 20

Izžrebana Lotko številka pa je: 499100

V 22. krogu za sedmico
67.000.000 SIT

dobitek Lotko predvidoma
13.000.000 SIT

RADIO KRANJ, d.o.o.
Slovenski trg 1, KRANJ

TELEFON: (04) 2022-825 REDAKCIJA
(04) 2021-186 TRŽENJE
(04) 2022-222 PROGRAM

FAX: (04) 2021-865 REDAKCIJA
(04) 2025-290 TRŽENJE

E-pošta: radiokranj@radio-kranj.si

Spletna stran: <http://www.radio-kranj.si>

NAJBOLJ POSLUŠANA RADIJSKA POSTAJA NA GORENJSKEM